

PHOTO TRAVEL

FOTOGRAFIE DE NATURĂ | CĂLĂTORIE | WILDLIFE

nr. 5 | mai 2009 | gratuit

www.phototravel.ro

Adrian Tănase

Povestea

PĂMÂNTULUI

profil
MARGARIDA ALICIA WIŃSKA
GUERRA

special
WWF

fotolocație
CHEILE VÂRGHIȘULUI

practic
MACROFOTOGRAFIA

Din ultimile sondaje rezulta ca o noua caracteristica a lui H3DII-31 i-a uimit pe fotografi:

Pretul.
(9.990 Euro)

Cel mai avansat aparat fotografic digital din lume este deosebit de usor de folosit si inteles. Acesta va realiza, sa ne fie cu iertare, imagini extraordinare, foarte usor de vazut deasemenea. Pe de alta parte, daca este un lucru greu de explicat, acesta este pretul. Fotografii chiar nu pot usor intelege cum cu numai 9.900 Euro poti sa ai un aparat fotografic cu un sensor de 31 milioane de pixeli, noul software Phocus, atat pentru PC cat si pentru Mac, accesul la toata seria de obiective Hasselblad, inclusiv noul HCD 4.0-5.6/35-90 zoom, si la toate celelalte accesorii.

Dar Dvs. puteti.

Contactati dealerul local Hasselblad, si veti afla cum se poate.

www.hasselblad.com/31

Timp Limitat.

31

H3DII-31:
(fara obiectiv)
9.990 Euro

(Oferta valabila pana la 30 Iunie 2009)

HASSELBLAD

Sos. Kiseleff 55,
Bucuresti, Romania.
alex@asa.ro

FOAMEA DE FOTOGRAFIE

Nu îmi pot explica de ce, dar se pare că suntem din ce în ce mai flămânzi. Și nu este din cauza crizei despre care toată lumea povestește, din guvern și până la gospodinele din piață. Este o altă foame, mult mai acută, una pentru informație și senzațional, una pentru nimicuri și pentru țânțarii armăsar.

Tocmai a trecut o perioadă în care românii nu știu să facă decât două lucruri. Să mănânce și să alerge prin magazine ca să cumpere mâncare, nu neapărat în ordinea asta. Întâmplarea a făcut să mă găsească această perioadă, undeva într-un sat din Bucovina, la o masă tradițională la gura unei sobe care să îmi amintească de trosnetul lemnului împreună cu gazdele noastre și cu un englez, o italiancă, un belgian și câțiva francezi. Mă simțeam intrus, pentru că în cea mai mare parte, deși eram într-una dintre cele mai tradiționale zone ale țării, nu se vorbea mai deloc în limba noastră. Ciudat, mi-am spus... unde erau oare românii?

Curând a venit răspunsul la întrebare. Compatrioții noștri erau înghesuiți prin pensiunile unde puteau sta în fața televizorului sau a nelipsitului Internet, unde să nu scape nici o știre și nici un eveniment monden important, unde să poată lua tabloidul de dimineață și să afle ce au mai mâncat vedetele țării. Seara s-au adunat cu toții la mănăstire, nu neapărat pentru că aveau ceva în suflet, dar mai ales pentru că așa trebuie și pentru a avea ce povesti odată întorși acasă.

© Dan Dinu

Suntem de departe covârșiți de informație, televizorul este totemul nostru din sufragerie iar telefonul o continuare a mâinii. Fără ele suntem o rasă pierdută ce bâjbâie în noapte, o noapte frumoasă așa spune eu. Nu contest utilitatea informației, dar îmi aduc aminte parcă din ce în ce mai rar de zilele în care în loc să dau un beep unui prieten strigam de mama focului în fața blocului și mă alegeam cu înjurăturile vecinilor. Erau vremuri frumoase.

Vreau să văd că foamea noastră, nejustificată uneori, se va îndrepta către lucruri mai digerabile, mai sănătoase, mai autentice. Că vom lăsa senzaționalul și mondenul la o parte și că nu vom mai dormi cu pastilele pentru stomac pe noptieră. Englezul, italianca, belgianul și francezii de mai sus au realizat deja că lucrurile frumoase sunt acolo undeva și au venit să le caute la noi. Trebuie și noi să observăm că le avem înaintea de a fi prea târziu. Vă invit la o masă mai gustoasă, dacă vă este foame de fotografii frumoase, pentru a mai uita de nimicurile care ne inundă serile ce ar trebui să fie liniștite. Poftă mare!

www.dandinu.net
dandinu@phototravel.ro

CUPRINS

- 6 **INFO** | Știri și noutăți din lumea fotografiei
- 24 **GALERIE** | Sven Začek - Finlanda
- 26 **INTERACTIV** | Claudiu Păduroiu | Doru Opreșan
- 30 **PROFIL** | Adrian Tănase - Povestea Pământului
- 54 **FOCUS** | Margarida Alicia Wińska Guerra - Fotografia subacvatică
- 72 **SPECIAL** | WWF - Pentru o planetă vie
- 80 **FOTOLOCAȚIE** | Cheile Vârghișului
- 99 **ECHIPAMENT** | Despre camping
- 103 **PRACTIC** | Macrofotografia
- 110 **ARTICOLUL TĂU** | Dan Rădulescu - Plaiurile Bârgăului | Eugen Andronic - Roma
- 122 **CONCURS** | Fotografia câștigătoare | Câștigătorii temei "CĂLĂTORIE"

foto copertă: Adrian Tănase - Valea Monumentelor, S.U.A.

PHOTO TRAVEL

redactor șef dan dinu
redactor roxana comnac
design & dtp mihai muntean
corectură andreea bell
traducere veronica șerbănoiu
colaboratori bogdan florescu
simion buia
anca purcarin

management dragoș giurgiu
marketing ovidiu todoran
0721 278 608

ovidiutodoran@phototravel.ro

anda georgescu
0752.232.142

andageorgescu@phototravel.ro

contact BRAȘOV, str. Griviței nr.84 - 90
bl.12, sc.A, ap. 6, 500198
tel/fax 0368.460.932
contact@phototravel.ro
www.phototravel.ro

ISSN 2066 - 0650

Toate drepturile asupra materialelor apărute în revistă aparțin sc. photo travel srl. și nu pot fi reproduse, parțial sau integral, fără acordul scris al acesteia.

© Adrian Tănase

© Margarida Alicia Wińska Guerra

© Dan Dinu

© Dragoș Giurgiu

ENVIROMENTAL PHOTOGRAPHER OF THE YEAR

Deschiderea ediției 2009

Environmental Photographer of the Year, inițiativă a Chartered Institution of Water and Environmental Management (CIWEM), și-a deschis porțile tuturor celor interesați, fotografi amatori și profesioniști. Competiția urmărește sporirea gradului de conștientizare asupra problemelor sociale și de mediu. Ea încurajează surprinderea locurilor de pe planetă care se confruntă cu schimbarea condițiilor de viață, sau prezentarea ecosistemelor vulnerabile și a comunităților care se luptă cu efectele secundare ale industrializării.

Pentru anul acesta, organizatorii au anunțat următoarele categorii: "Changing Climates", "Black & Veatch's World of Difference", "Quality of Life", "The Natural World", și "CIWEM's Young Environmental Photographer of the Year" (sub 21 ani). Participanții sunt încurajați să trimită lucrări actuale, creative, rezonante, provocatoare, originale și

frumoase. Se acceptă un număr maxim de șase imagini per total. Imaginile pot examina relațiile între dezvoltarea economică și degradarea mediului, inegalitățile sociale și stilurile de viață, tradițiile culturale și activitățile religioase, sau doar înfățișa incredibila varietate și frumusețe din natură. Nu sunt acceptate lucrările modificate semnificativ față de original sau conținând diverse semne distinctive.

Premiile oferite sunt substanțiale, câștigătorii - anunțați în data de 8 octombrie - urmând a fi publicați în reviste de profil și vernisați la galeria "3 Bedfordbury" din Covent Garden, Londra, între 6 - 19 octombrie 2009, în cadrul expoziției Environmental Photographer of the Year 2009.

Pentru a afla detalii legate de înscriere accesați www.ciwem.org/arts/photographer. Competiția este deschisă până la data de 31 iulie 2009, orele 17:00.

"The Last Tree" © Junjie Lou

"Happy in Her Own World" © Abhijit Nandi

"Green Steps" © Ly Hoang Long

“Peafowl at Dawn” © Sandesh Kadur

“Old Groyne” © Robert Kendall

Travel Photographer of the Year 2009 Competiție fotografică

În luna aprilie a fost anunțată începerea înscrierilor pentru ediția 2009 a competiției internaționale Travel Photographer of the Year (TPOTY). Pentru anul acesta evenimentul deține mai multe categorii și premii, devenind mult mai tentant pentru diverșii fotografi, amatori și profesioniști, de pretutindeni.

Pe lângă categoriile destinate portofoliilor - "Homeland", "Natural Wonders" și "People of the World" - și categoria "One Shot", s-au creat și secțiunile: "New Talent", distincție destinată celor ce doresc să înceapă o carieră în domeniul fotografic; "First Shot" și "Young TPOTY".

Anul acesta, cu un nou sponsor principal, premiile oferite de TPOTY sunt impresionante. Câștigătorii evenimentului TPOTY 2009 vor beneficia de pachete turistice în diverse zone

cu potențial fotografic, călătorind în China, Costa Rica și Maroc cu agenția de turism Intrepid Travel și în Munții Tatra din Slovacia cu Mountains Paradise. De asemenea, sunt oferite și alte premii atractive, incluzând un monitor NEC SpectraView 2690, un notebook Apple MacBook Pro cu programul Apple Aperture 2, tableta grafică Wacom Cintiq 12WX și noua tabletă Intuos4, Adobe CS4 Web Premium, Photoshop CS4 și software-ul Lightroom, dar și un total de 1000 de lire. Data limită pentru trimiterea fotografiilor este 22 septembrie 2009 (data poștei). Cei interesați pot afla mai multe detalii accesând www.tpoty.com.

Competiția Travel Photographer of the Year a fost lansată în anul 2003, de către Chris Coe, fiind creată de fotografi pentru fotografi.

CONCURS INTERNAȚIONAL DE FOTOGRAFIE DE NATURĂ "MILVUS"

Asociația de Protecția Păsărilor și a Naturii "Grupul Milvus" a anunțat deschiderea primei ediții a Concursului internațional de fotografie de natură - "MILVUS". Competiția se adresează artiștilor fotografi, amatori și profesioniști, din întreaga lume.

Până în data de 23 mai 2009, data poștei, cei pasionați de biodiversitate vor avea ocazia să-și înscrie imaginile digitale la una dintre cele două secțiuni anunțate de organizatori. La secțiunea A - "General" - poate participa orice fotografie de natură conținând peisaje, păsări, animale, plante și macro; iar la secțiunea B - "Barza Albă" - se acceptă doar fotografii cu și despre berzele albe. Pentru a fi luate în considerare, lucrările trebuie să aibă un conținut autentic, fără să fi suferit ajustări și modificări tehnice.

Un autor poate trimite în ambele categorii câte 4 fotografii per secțiune; taxa de înscriere este

de 10 EUR (15 USD) pentru o categorie și de 15 EUR (20 USD), dacă se trimit imagini pentru ambele categorii. Fotografii sunt așteptate în format JPEG, inscripționate pe CD, alături de formularul de înscriere existent pe pagina web a Grupului Milvus - www.milvus.ro, pe adresă de corespondență a organizației: O.P. 3 C.P. 39, 540620, Târgu-Mureș.

Imaginile intrate în competiție vor fi jurizate de către dr. Cristian Lascu, redactor șef National Geographic România; Tamás András - AFIAP, și Kerekes István - EFIAP.

Anunțarea participanților va fi realizată prin e-mail în data de 22 iunie 2009, iar premiarea câștigătorilor va avea loc pe 4 iulie 2009, la orele 18, la Dumbrăvioara (jud. Mureș), în cadrul Festivalului Berzei.

Mai multe informații puteți afla direct de pe site-ul asociației sau trimițând e-mail la: photocompetition@milvus.ro.

EARTH?

Filmul câștigător al competiției subacvatice

Competiția internațională de fotografie și producție video subacvatică, organizată de DivePhotoGuide.com și Wetpixel.com în colaborare cu Our World Underwater, și-a anunțat câștigătorii.

Evenimentul, ajuns la cea de-a patra ediție, a reunit premii foarte valoroase, un juriu prestigios, un suport mediatic semnificativ, cât și imagini reprezentative ale universului subacvatic.

Fotografii și producătorii video, fie ei începători sau deja consacrați, au putut participa la cele opt categorii fotografice, respectiv la cele două secțiuni video: "General" și "Conservare marină"/"Marine Conservation". Lucrările înscrise au fost numeroase și de data aceasta, provenind din toate zonele Terrei; iar câștigătorii aveau să reprezinte douăzeci și două de țări.

Premiile au inclus circuite în destinații renumite pentru potențialul lor fotografic, enumerând aici: Insulele Socorro, Insulele Wakatobi - Indonezia, Papua New Guinee, Marea Roșie, Insulele Grand Cayman, Insulele Solomon și Vietnam. Au mai fost

oferite echipamente de scufundare și foto-video, produse de specialitate, dar și alte distincții, în decursul celei de-a 39-a ediții a festivalului anual Our World Underwater, desfășurat în luna februarie la Chicago.

Această competiție face parte dintr-o serie prestigioasă, recunoscută la nivel global pentru suportul acordat conservării mediului marin. A fost fondată de fotografi subacvatici profesioniști Jason Heller și Eric Cheng. Ea este găzduită de comunitățile virtuale DivePhotoGuide.com și Wetpixel.com, cu suportul Our World Underwater, asociație ce organizează anual, în S.U.A, unul din cele mai ample târguri dedicate echipamentelor de scufundare.

În cele ce urmează puteți vizualiza filmul "Earth?", realizat de Simon Spear și distins cu marele premiu la categoria "Conservare marină"; iar în numărul următor al revistei veți putea admira imaginile câștigătoare.

www.underwatercompetition.com

Concurs de arta fotografica
Tema: "Pasiune"
4 Aprilie - 1 Iunie

Conferinta Foto Anuala

Fotogenica 2009

Be in the right light!

3 zile
3 conferințe
7 workshop-uri foto
10 lectori
concursuri foto
prezentări de produse
demonstrații

12 -14 Iunie 2009 Bran
<http://fotogenica.ro>

Premiu Fotogenica

Premiu: Nikon D60
Kit 18-55 AF-S ED II
cu geanta foto Kata

Regulament: <http://fotogenica.ro>

Film "Earth?" © Simon Spear; UnderwaterCompetition.com / Wetpixel.com & DivePhotoGuide.com

ALBASTRU DE HIMALAYA, ROȘU TIBETAN

Expoziție de fotografie Zsolt Sütő

“Albastru de Himalaya, Roșu Tibetan – Pe urmele lui Kőrösi Csoma Sándor” este o expoziție interesantă de fotografie semnată Zsolt Sütő. Ea este găzduită de Muzeul Național Secuiesc din Sfântu Gheorghe și poate fi vizitată până pe data de 24 mai 2009. Personală evocă spiritul călătorului lingvist de renume mondial - Kőrösi Csoma Sándor, născut în Trei Scaune (denumirea județului Covasna până în perioada interbelică), care a fost purtat la începutul secolului XIX de dorința de a regăsi patria asiatică originală a maghiarilor.

Fascinația față de această persoană de excepție, avea să-l conducă pe Zsolt Sütő, în decursul anului 2007, într-un itinerar vizual inedit prin India și Tibet. Iar impresiile din timpul expediției aveau să se materializeze

într-un jurnal online denumit “Himalaya Blue”. Pelerinajul nu a avut un caracter științific, scopul lui fiind doar atragerea atenției publicului larg asupra personalității filologului de geniu ce a lăsat o moștenire culturală unică. Csoma, savantul rafinat dublat de spiritul unui aventurier, este autorul primului dicționar tibetan-englez, lucrare fundamentală ce a devenit puntea de legătură între cele două civilizații diametral opuse.

Detalii despre desfășurarea expoziției pot fi aflate accesând www.szm.ro, iar mai multe fotografii pot fi admirate pe: www.sutozsolt.egologo.transindex.ro.

© Zsolt Sütő

EȘTI PASIONAT DE FOTOGRAFIE?
Participă la concursul național de fotografie, **DigiPhoto 2009**
între 22 Aprilie și 13 Mai

Temele concursului:

Manipulare Digitală de imagine
Cultural Heritage
Jungla Urbană
Retro

EXPRESS YOUR VISION

Înscrie-te acum!

pe DigiPhoto.ASII.Ro
Învață și afirmă-te alături
de alți iubitori de
fotografie

ORGANIZATOR:

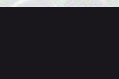
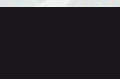
PARTENER PRINCIPAL:

SPONSORI:

PARTENERI MEDIA:

ALBUMUL FOTO PATAGONIA

Semnat Cornelia și Ramon Dörr

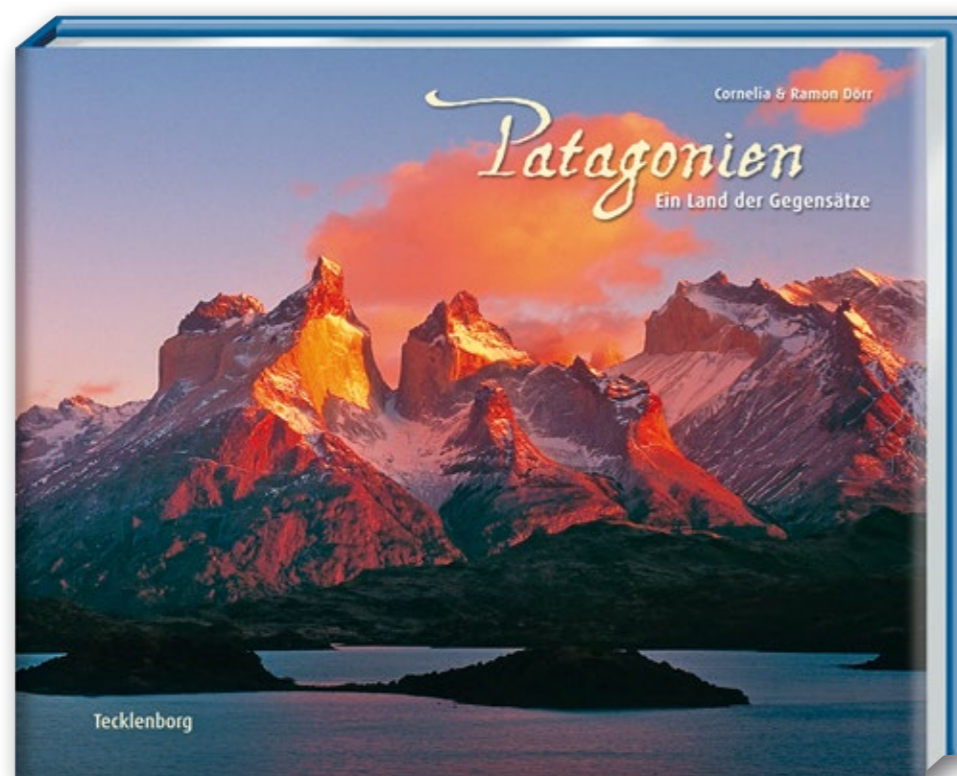
Fascinația față de mediul natural, dragostea pentru pământ, pentru floră și faună, tentația de a explora ținuturi biciuite de vânturi aspre, dar și interesul pentru sudul Americii Latine, i-au condus pe fotografi de natură soț și soție, Ramon și Cornelia Dörr să realizeze albumul fotografic "Patagonien - Ein Land der Gegensätze"/"Patagonia - Un tărâm al contradicțiilor"

Apărut la sfârșitul anului 2008, albumul fotografic editat în limba germană, reușește să surprindă pe parcursul celor 151 de pagini, fragmentate în 10 capitole, esența părții sudice a continentului Sud American. Scopul albumului este de a prezenta frumusețile naturale nealterate, existente în această regiune - de la piscurile semețe, până la paradisul marin și rezervația "Pumalin Park".

Pământul arid al Patagoniei este un ținut sălbatic, aspru și fascinant, ce depășește

cu mult așteptările călătorului grăbit. Brusc se ivesc munți impunători, fâșii de nori ce rătăcesc pe cer, ghețari albaștri ce strălucesc în lumina moale a sudului și a căror gheață scârțâie la fiecare adiere de vânt. Bucăți rare de iarbă se întind până la orizont, într-un mod aparent nespectaculos, dar cu greu se poate sustrage cineva din a admira ciudata lor structură. Rareori, se amestecă bătăile de aripi ale vreunui condor, sau strigătul unei lame sălbatice, cu urlul neîncetat al vântului. Iar plopii singuratici protejează puținele case, deoarece cel mai apropiat vecin locuiește dincolo de orizont. Aceasta este Patagonia surprinsă în paginile albumului, ce ne oferă o mai bună înțelegere a lumii rămase sălbatice, și îndeamnă la conservare ținuturilor argentine și chiliene.

www.doerr-naturbilder.de

Tu cum privești lumea?

Dacă o privești ca noi, prin obiectivului aparatului, atunci ești binevenit în noua comunitate a fotografilor de natură pe

www.fotonatura.ro

THE PGB PHOTO AWARD

THE PHOTOGRAPHERS GIVING BACK AWARD 2009

Pe data de 8 martie 2009, organizatorii competiției internaționale Photographers Giving Back Photo Award anunțau numele câștigătorilor primei ediții în cadrul ceremoniei susținute la Lydmar Hotel din Stockholm, Suedia.

Dintre cele 6000 de imagini selectate, misiunea juriului s-a dovedit a fi una dificilă având în vedere calitatea remarcabilă a lucrărilor primite. Peste 2300 de fotografi, din 70 de țări, au participat la acest concurs. Această ediție a inclus doisprezece categorii ce abordau, printre altele, evenimente recente, sport și natură - secțiune la care

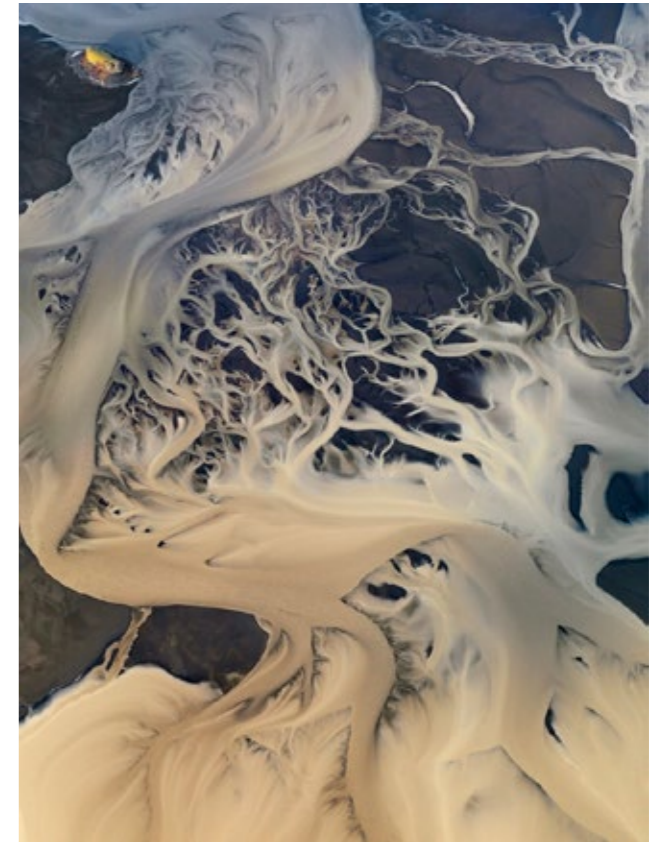
marele premiu a fost câștigat de Staffan Widstrand. Premiile au fost numeroase, ajungând la aproximativ 30000 de dolari, fiind obținute prin intermediul finanțărilor, taxelor de participare și donațiilor. Cele mai bune 54 de fotografii au fost incluse într-o expoziție itinerantă prin întreaga lume, parte a acestui proiect complex, fiind pe simeze până în 28 februarie 2010. De asemenea, a fost publicat și un album aparte, conținând 130 de imagini impresionante din lumea naturală, sport și cotidian.

Competiția din 2010 se va deschide fotografiilor amatori și profesioniști, de

pretutindeni, în luna noiembrie a anului curent. Cei interesați își vor putea înscrie imaginile și pe internet, în urma realizării unui cont de utilizator pe pagina web a evenimentului. Se va percepe taxă de înscriere pentru toate imaginile trimise.

Photographers Giving Back este un proiect unic ce intenționează să genereze o schimbare la nivel global prin intermediul artei fotografice. Inițiativa urmărește conștientizarea populației asupra rolului deținut de foto-jurnalist în portretizarea lumii înconjurătoare. Ea va oferi donații diverselor cazuri surprinse în imagini memorabile. Competiția internațională Photographers Giving Back Photo Award a fost fondată în Suedia în anul 2008, de către fotografii Jonas Lemberg. Scopul ei este acela de a consolida poziția fotografiilor profesioniști și amatori, dar și de a inspira persoanele pasionate de fotografie.

www.thepgbphotoaward.com

© Hans Strand

© Staffan Widstrand

© Siddhardha Garige

PE LOCURI, FIȚI GATA, PRINT!

Și în vremuri de criză, Epson România este implicată în cele mai diverse formule care doresc să vină în sprijinul fotografului amator și profesionist! Recunoscută pentru cea mai performantă tehnologie a printului fotografic, Epson cheamă la concurs sutele de mii de fotografi din România, în urma căruia câțiva vor primi premii importante. Dar, nu numai pentru câștigarea unei imprimante Epson Stylus Pro 3800, a unui workshop cu domnul Dinu Lazăr, a unui multimedia Storage Viewer sau a participării la un workshop Epson Print Academy merită să vă postați imaginile pe www.concursfotoepson.ro, ci și pentru a vă măsura cultura fotografică față de ceilalți participanți. Și cum concursul este foarte popular, măsura valorii devine și mai obiectivă.

Concursul se desfășoară până în data de 15 mai 2009, suficient timp pentru a porni chiar acum la o plimbare și a realiza câteva fotografii inspirate, pe care apoi să le inserați în secțiunile: peisaj, portret sau... tema liberă! Dar atenție: nu vă irosiți timpul și umiliți juriul cu imagini nereușite. Dați ce e mai bun din voi! Ce simțiți cu adevărat că ați expune în sufrageria dumneavoastră, sau ați face cadou unui alt fotograf! Marea problemă în ziua de azi este că toți se cred fotografi! Revistele, chiar și cele renumite, abundă în imagini care, chiar dacă tehnic sunt bine realizate, nu aduc nimic nou sub soare. Sunt înecate în clișee, sunt prelucrate până la ireal, sunt exagerate și trase de păr. Ori, dimpotrivă, sunt plictisitor de firești. Diferența și intuiția artistică, cultura și confruntarea serioasă cu o meserie, cum este cea de fotograf, ar putea să vă aducă lauri, în timp. În foarte mult timp.

În scurt timp însă vă puteți încerca norocul la Epson. Chiar dacă nu câștigați neapărat,

EPSON
EXCEED YOUR VISION

Pe locuri! Fii gata! Print!

Concurs de fotografie Epson
15 aprilie-15 mai 2009
www.concursfotoepson.ro

merită să vă implicați. Bineînțeles, dacă sunteți suficient de pasionați de arta fotografică și pregătiți să vă înscrieți la un concurs serios. Șanse mari există la secțiunea "tema liberă", unde nu numai fotografia, dar și ideea se premiază! Fiți curajoși, stați puțin pe gânduri, schițați o idee în minte, apoi ridicați-vă și puneți-vă pe treabă! Haideți! Așa poate începe să circule prin lume, pe web, o fotografie reușită.

Epson va fi bucuroasă oricum să vă reîntâlnească. Și chiar dacă nu vă iese în cale, încercați să obțineți cu ea un rendez-vous, și să ieșiți împreună la un print. Nu o să vă mai despărțiți!

Simion Buia
www.printacademy.ro

Epson Print Academy

De la fotografie la (fine art) print

30 și 31 mai **Bucuresti**

6 iunie **Brasov**

In 16 luni la workshop au participat 274 de fotografi, designeri, jurnalisti și oameni pasionați de fotografie.

Epson Romania impreuna cu fotografii Simion Buia va invita la un workshop cu o agenda unica.

Workshopul costa 200 lei+Tva.

Inscrieri la tel: 0763 654 920

Multumim partenerilor:

Epson, Adobe, Apple, Eizo, F64, Nikon, Wacom, X-Rite

printacademy.ro

echipament foto & video
F64
 www.F64.ro

echipament foto & video
F64
 www.F64.ro

Eliberează artistul din tine Canon 500D și Pixma Pro Mark II

Poți să surprinzi un instantaneu interesant, o expresie, jocuri de culoare, lumină sau umbre care vor rămâne ale tale, imprimate în memoria aparatului și apoi pe alte suporturi.

Dacă ai la îndemână și o imprimantă Pixma Pro Mark II, trebuie doar să te gândești la texturi. Culoarele vii, realiste și fidelitatea vin odată cu tehnologia.

Poți găsi loc și mișcării în memoria ta subiectiv-digitală, pentru că acum Canon 500D te lasă să filmezi la calitate HD orice găsești că e interesant.

PROMPTITUDINE ȘI PROFESIONALISM

În numărul acesta al revistei vă prezentăm galeria dedicată Finlandei. Alături de urșii și lupii lui Staffan Widstrand și de bufnițele lui Peter Cairns, Sven Začek (Estonia) a fost trimis să fotografieze păsările iernii.

Sven lucrează ca și fotograf profesionist de cinci ani, abordând în mare parte fotografia de natură. Are peste 100 de articole, despre natură și fotografie, publicate în Europa. De asemenea, Sven este redactor șef la revista națională de fotografie din Estonia, LoFo (www.lofo.ee) și co-fondator al site-ului www.looduspilt.ee, dedicat fotografiei și naturii.

Iar, ca fapt divers, anul trecut Sven a petrecut 40 de zile cu o familie de huhurezi.

Sven Začek (Estonia)

Finlanda nu înseamnă doar lacuri... sau saune... sau telefoane mobile bune.

Vreți să fiți surprinși? Finlanda este țara cu cea mai mare densitate de populație dansatoare de tango.

Finlandezii îi întrec în număr pe austrieci atunci cât vine vorba despre practicantii saltului cu schiurile. Și tot ei au cea mai tare bere de pe continent: "Karhu" ("Ursul").

În ultimii zece ani a fost, probabil cel mai bun loc pentru a vedea Luminile Nordului (Aurora boreală). Și încă este locul cel mai bun și singurul unde se pot găsi trei dintre cele mai mari carnivore de pe continentul nostru: ursul, lupul și jderul.

FINLANDA

Populație: 5,3 milioane

Suprafață totală: 338145 km²

Densitatea populației: 16 per km²

Arie protejată: 4,8%

Parcuri naționale: 35

Cea mai întinsă regiune virgină: Lemmenjoki NP
285000 ha.

Photo: Sven Začek / www.wild-wonders.com

Photo: Sven Začek / www.wild-wonders.com

Claudiu PĂDUROIU

Cetățile Transilvaniei

Cu ceva ani în urmă un coleg mi-a prezentat o carte. Era o carte destul de veche, tipărită cu aproximativ 100 ani în urmă, cu foile îngălbenite, cu fotografiile în tonuri de alb-negru în care erau prezentate cetățile și bisericile fortificate din Transilvania.

Am rămas plăcut surprins să văd că pe teritoriul țării noastre există asemenea vestigii și, încă, într-un număr destul de mare, comparând cu cele câteva care mai pot fi găsite în restul Europei. Însă, pe de altă parte, am fost dezamăgit când am realizat că trăind atâția ani printre ele nu am știut de existența multora dintre acestea. Acest lucru se datora probabil și slabei lor promovări.

Ceea ce pot spune este că din acel moment,

o mare parte din călătoriile mele prin țară au luat direcția acestor cetăți în intenția de a le immortaliza și, sper eu, de a le promova ca obiective turistice prin intermediul fotografiilor ce le postez pe internet. Dar, și pentru a informa oamenii de pretutindeni, dornici de călătorie, că vizitând Transilvania nu vor găsi doar mitul Dracula, ci chiar valori reale cu o frumusețe arhitecturală deosebită, unică, și cu o importanță istorică și culturală semnificativă.

Claudiu Păduroi | Brașov
<http://photo.net/photos/cpa>

Pasiunea pentru fotografie a început în urmă cu 3 ani, cam în același timp cu cea pentru ski. Firește, am încercat să le combin, mai ales că în ultima vreme ieșirile la munte au fost destul de rare.

În iarna trecută mi-am planificat un concediu care să îmbine ambele activități, încântat și de primul DSLR cumpărat cu câteva luni înainte. Datorită vremii bune și zăpezii din belșug, s-a născut atunci o serie pe care am botezat-o Winter Wonderland și pe care mi-am propus să o completez anual.

Astfel că în această iarnă, puțin înaintea Crăciunului, ca să evit aglomerația, am petrecut din nou o săptămână de schi și fotografie. Sau cel puțin așa intenționam. Zăpada însă a fost puțină, așa că nu prea m-am atins de schiuri, iar vremea a semănat mai mult cu una specifică toamnei, decât iernii. Prin urmare, din 6 zile petrecute la munte, am schiat în condiții acceptabile doar două zile și am făcut poze într-o singură zi, deși am cărat aparatul după mine toată săptămâna.

Locația este una extrem de facilă, recunosc, însă Predealul era singura stațiune cu zăpadă în perioada aceea.

M-am trezit destul de devreme în ziua respectivă și, după ce am văzut cu mirare că era aproape senin, m-am îmbrăcat în grabă și am plecat spre pârtia Clăbucet, cu gândul că poate conving pe cineva să mă lase să urc cu telescaunul la cursa de întreținere, prima a dimineții. Am avut noroc și am urcat pe la 8 și jumătate. După standardele fotografiilor de natură era, desigur, foarte târziu, dar nu aveam ce face. Până la urmă m-am plimbat între Vârful Clăbucet și cabana Gârbova timp de câteva ore, lăsând urme de trepid peste tot, până când s-a lăsat ceața.

Vorba reclamei: "La anul o să fac poze mai bune!"

Doru Oprișan | Ploiești

www.doruoprisan.deviantart.com

Povestea PĂMÂNTULUI

Adrian Tănase

“Mii de creste tăioase, arcade și turnuri de gresie și calcar, de toate culorile - ruginii, portocalii, roz, galbene sau albe - impresionează îndrăgostitul de natură ce își trăiește visul. Ca nicăieri în lume, stâncă oferă adevărate regale, conferind peisajului frumusețe, măreție, eternitate, verticalitate și o personalitate inconfundabilă; iar fotograficul, atras de peisajul geologic, este copleșit de multitudinea și varietatea formelor sub care apare piatra.” Pe Adrian Tănase, om de munte și descoperitor al poveștii pământului, lumea primordială pe care a întâlnit-o în parcurile naționale din America de Nord l-a marcat puternic și l-a determinat să ne-o prezinte și noua, acasă, “la gura sobei”...

interviu: Roxana Comnac

foto: Adrian Tănase

Gheizer în Parcul Național Yellowstone

ADRIAN TĂNASE

PHOTO Travel: Sunteți fascinat de geologie, aceasta fiind și meseria dumneavoastră, așa că nu este greu de înțeles de ce ați fost atras de parcurile din vestul continentului american. Au fost acestea pe măsura așteptărilor?

Adrian Tănase: Nu cred că există un pasionat de geologie care să nu fie atras de parcurile și rezervațiile naturale din vestul Statelor Unite ale Americii, știind că în pereții stâncoși din acele locuri, mai ales în cele din Marele Canion, Pământul își expune complet lunga sa istorie. În timpul scurt pe care l-am avut la dispoziție, nu am putut decât să răsfoiesc manualele de geologie deschise la canioanele din Platoul Colorado, Valea Morții sau Yellowstone, de aceea, din punctul acesta de vedere, satisfacțiile mi-au fost depline. Înainte de a pleca la drum, mă documentasem foarte bine și știam la ce să mă aștept. Cu toate acestea, creațiile naturii întâlnite au întrecut cu mult așteptările, lăsându-mă, de nenumărate ori, pur și simplu înmărmurit.

Geolog de profesie. Iubitor de munte este pasionat de tot ce are legătură cu acesta. A urmat cursuri de specialitate și a practicat meseriile de ghid montan și salvamontist. Ca și alpinist a cunoscut numeroase realizări, printre care și funcția de președinte al Federației Române de Alpinism și Escaladă (distins cu cel mai înalt titlu din sport pentru escaladă – merit emerit). A străbătut numeroase trasee montane din țară și străinătate.

Pasiunea pentru fotografia de peisaj a apărut în perioada anilor 1969 - 1970, în urma parcurgerii pe timp de iarnă a crestei Carpaților Meridionali. Din anul 1997 este membru al Fotoclubului Exdeco Brașov. Este artist al Federației Internaționale de Artă Fotografică cu distincția EFIAP - B.

A câștigat numeroase premii la saloane de fotografie naționale și internaționale. A susținut expoziții individuale și de grup.

Referitor la trăirile sufletești din această călătorie îmi amintesc momentul în care, la primul punct de belvedere din Parcul Național Bryce-Canyon, soția mea plângea. Crezând că avea probleme din cauza căldurii, așa cum avusese în Valea Morții, m-am dus spre ea și am întrebat-o ce s-a întâmplat. Răspunsul a fost mai mult decât liniștitor. "Voi nu vedeți ce frumos este aici?" Mă gândesc uneori și acum ce s-ar fi întâmplat cu mine dacă ajungeam întâmplător în acele locuri fără ca să știu nimic despre ele...

Legat de Parcul Național Bryce-Canyon, când marele călător T.C.Briley a zărit ciudatele sculpturi de piatră a declarat că este "cea mai sălbatică și mai frumoasă scenă pe care a zărit-o vreodată ochii omenești".

P.T.: Care a fost traseul pe care l-ați ales și ce parcuri ați vizitat? A fost dificilă străbaterea lui?

A.T.: Un circuit de peste 8000 de km care a avut ca punct de plecare și sosire orașul Seattle, în care am văzut mai pe fugă,

Valea Monumentelor

Valea Monumentelor

mai pe îndelete: dunele de nisip din sudul Oregonului, țărmul stâncos al Pacificului, Parcul Național Redwood, Parcul Național Yosemite, Mono Lake, Parcul Național Death Valley, Las Vegas, Parcul Național Zion, Red Canyon, Parcul Național Bryce-Canyon, Parcul Național Grand Canyon, Lake Powell, Rezervația Navajo, Monument Valley, Parcul Național Canyonlands, Dead Horse Point, Parcul Național Arches, Parcul Național Grand Teton, Parcul Național Yellowstone și Parcul Național Mount Rainier.

Când am stabilit traseul am stat mult timp în cumpănă. Optam fie pentru a vizita în amănunt doar câteva rezervații, fie pentru a vizita cât mai multe zone, în cele 21 de zile pe care le aveam la dispoziție. Oscilam în primul rând pentru că eram conștient că dorința de a vedea cât mai multe structuri ale naturii nu se împăca cu cea de a realiza fotografii de excepție. Am ales cea de-a doua variantă

pentru că, totuși, fac parte din categoria celor de vârstă a treia, iar locurile acelea sunt foarte diferite de cele întâlnite în România și, mai ales, pentru că exista posibilitate să nu mai revin vreodată în acel colț de lume.

La prima vedere, pentru fotografii peisagiste era doar o expediție de recunoaștere, ca să folosesc un termen din alpinism. Mizam însă pe faptul că era aproape imposibil să nu fiu în locul potrivit, la ora potrivită pentru a realiza o fotografie "de nota 10". Așa a și fost. De ore magice, în care "am desenat cu lumină", am avut parte și în Monument Valley, și în Arches și în Canyonlands. Din păcate în zone gen Grand Teton și Grand Canyon am ajuns la ore total nepotrivite. Uneori, m-am axat și pe faptul că pentru a fotografia sculpturile naturii nu-ți trebuie o lumină de excepție...

P.T.: Imaginile dumneavoastră redau peisaje primordiale, desprinse parcă de la începuturile planetei. Cum este să pășești cu

Valea Monumentelor

Balance Rock – Arches National Park

aparatur de gât în această lume magică ce îți oferă spectacole la tot pasul? Care au fost cele mai inedite momente petrecute acolo?

A.T.: Pe durata acestei expediții fotografice am fost însoțit de soția și băiatul meu, și ei pasionați de natură. Perioada de timp în care am întreprins călătoria în S.U.A. a fost legată de concediul fiului meu, stabilit de mulți ani în Vancouver. Dacă puteam să aleg, desigur nu alegeam o perioadă situată în plină vară, când știam că în

Platoul Colorado și, mai ales, în Valea Morții, temperaturile sunt extrem de ridicate și atmosfera nu este prea curată.

Pentru ca să nu pierdem timp, cazările le-am făcut în hotelurile apropiate de zonele pe care vroiam să le vedem. Doar în Yosemite, pentru că nu am avut de ales, am dormit trei zile în cort (una a fost groaznică... când drept pernă, din greșeală, soția mi-a oferit haina în care uitasem o pungă cu fructe uscate, datorită căreia în noaptea aceea

toate rozătoarele din zona campingului s-au strâns la capul meu...).

Deoarece pun preț mult mai mare pe creațiile naturii decât pe cele ale omului, orașele prin care am trecut le-am considerat doar puncte de tranzit - ceea ce n-a fost tocmai pe placul însoțitorilor mei - cu precădere în San Francisco, de unde i-am scos foarte greu. Ei doreau să vadă cât mai multe dintre atracțiile turistice ale orașului, eu doream să văd cât mai repede stâncile din Yosemite

(cu toate că, sincer să fiu, pentru fotografi această metropolă este o comoară...).

Un moment aparte a fost acela din Grădinile Diavolului, din Parcul Național Arches. Ziua era pe sfârșite, iar după forfota ce tocmai luase sfârșit, rămăseserăm doar noi. Liniștea era deplină. Ne aflam pe o insulă plină de lumină, plină de culoare și de bizarele stânci roșii, care oricum îți dau senzația ca te afli la apus mereu. Vedeam de jur împrejur norii plumburii de furtună, fulgere, la un moment

Parcul Național Yellowstone - Gheizer

dat a apărut și un curcubeu. Era o atmosferă dumnezeiască, descoperisem “Raiul de pe Pământ” în Grădinile Diavolului, iar eu eram la ora potrivită. Starea de euforie care pusese stăpânire pe mine era echivalentă cu cea provocată de atingerea unui vârf foarte dificil, foarte înalt. După câteva zile, când am ajuns în Paradis - stațiunea turistică de pe Mount Rainier - nu am trăit nici pe departe o bucurie sufletească atât de deplină, fapt care m-a determinat să le recomand unor prieteni, când am ajuns acasă, să se poarte în așa fel încât să ajungă în iad, garantându-le că acolo este mai frumos.

Ceea ce am mai greșit când am stabilit traseul, era faptul că nu am prevăzut nici măcar o singură zi de odihnă; așa se face că însoțitorii mei, deși încântați de cele văzute, după trei săptămâni pe trasee începuseră să tânjească după “viața dulce” din Vancouver. Eu, fermecat de cele întâlnite și dornic să văd locuri diferite, aș fi continuat călătoria până ajungeam la capătul puterilor. A fost ceva uluitor când am pornit spre casă, am avut senzația că plec de acasă. De altfel, mult timp după aceea, o parte din mine a mai

hoinărit prin canioanele din Platoul Colorado. **P.T.:** Care au fost criteriile care au stat la baza alegerii diverselor trasee parcurse?

A.T.: Ne-am ales întotdeauna traseele în funcție de timpul pe care îl aveam la dispoziție, în funcție de condițiile atmosferice și de limita puterilor fizice. Din această cauză a trebuit să refuzăm unele trasee mai lungi, foarte ademenitoare, cum sunt cele ce conduc în zona pietrelor mișcătoare din Valea Morții sau spre Horseshoe Canyon sau Chesler Park din Canyonlands, ca să nu mai vorbim de cele ce se unesc cu cea mai mare despicătură a scoarței terestre, Marele Canyon.

Am ratat și punctul de atracție numărul unu din Zion - defileul cu pietrele lui plângătoare. Din cauza unui incendiu de mari proporții a fost interzis accesul turiștilor în zonă.

Dureros a fost și faptul că, din lipsă de timp, n-am putut să revedem toate locurile interesante din rezervațiile în care am ajuns, și că tot din lipsă de timp, a trebuit să trecem fără să oprim pe lângă locuri extrem de atrăgătoare cum sunt Lacul Crater, Canionul Antilopei sau Podul Curcubeului.

Parcul Național Yellowstone

Parcul Național Yellowstone

Una peste alta expediția aceasta a fost însă o mare reușită. Am avut ocazia să hoinăresc și să fac fotografii într-o lume fascinantă "croită" parcă pe placul meu, o lume în care tare mult aș dori să revin.

P.T.: Ați întâmpinat probleme deosebite pe durata traseului?

A.T.: Singurele probleme mai deosebite pe care le-am avut au fost cele create de temperaturile ridicate de care am avut parte în Platoul Colorado și, mai ales, în Valea Morții (peste 40°). Căldura ne-a luat în primire imediat ce am coborât din Sierra Nevada, ducând inevitabil la stress. Dorința de a fotografia tot ce este interesant s-a diminuat. Starea în care am ajuns în Death Valley era deplorabilă și era resimțită de toți membrii familiei mele. Am fost nevoit să refuz o parte din obiectivele pe care mi le-am propus.

P.T.: La fel ca și în unele locuri din țara noastră, și ei au probleme cu urșii care coboară în zone populate după mâncare. Ați avut parte de vreo astfel de aventură? Sau altele mai neobișnuite?

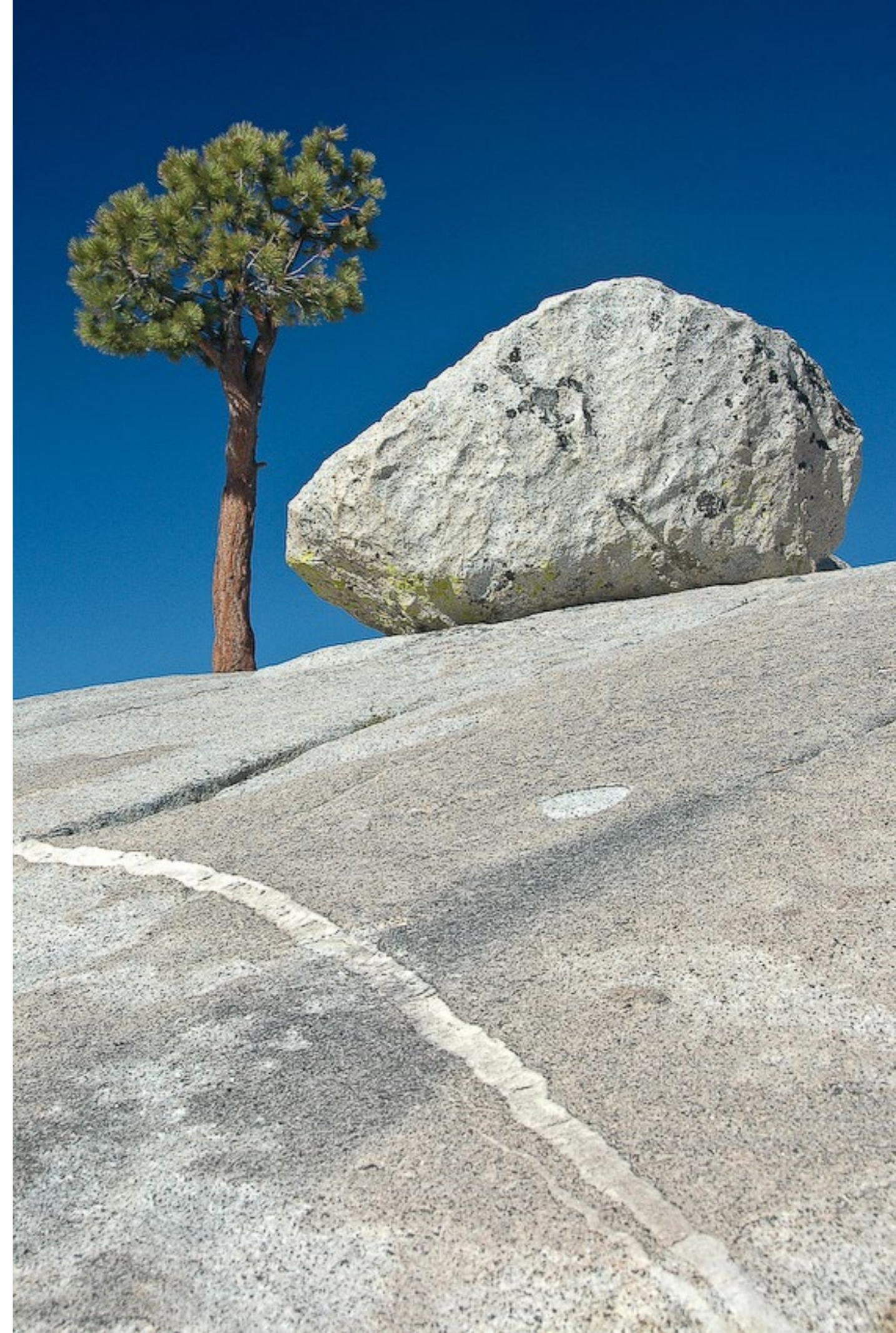
A.T.: Întâmplări inedite am avut și cu sălbăticiunile pe care le-am întâlnit în drumul nostru. Majoritatea au fost plăcute: urși, bizoni, cerbi, vulturi și alte specii care îți pozau pe marginea drumului, sau vervețe și păsări care îți mâncau din palmă.

Întâmplări mai puțin plăcute... În Grand Teton din cauza unui castor care nu dorea să se mute din loc, cine știe ce avea de gând, a trebuit să mă întorc din drum de pe un pod. Tot acolo un elan, de care m-am apropiat foarte mult, m-a pus pe fugă după ce a luat o poziție de atac.

Pe fugă m-a pus în Valea Morții și un cuc alergător. Înainte de a lua micul dejun, am ieșit din pensiunea în care am înnoptat pentru a mă aclimatiza cu temperatura de afară. În apropiere m-am întâlnit cu o pereche de cuci alergători, viețuitoare destul de mari. După ce le-am fotografiat, știind că sunt păsările care aleargă cel mai repede,

am vrut să verific și în realitate. Când m-am apropiat de ele, cu intenția de a le pune pe fugă, masculul s-a înfocat în pene și s-a repezit spre mine. Așa se face că în loc să vad cât de repede aleargă un cuc, am văzut cât de repede aleargă un fotograf de natură. În călătoria aceasta am trăit și momente de panică. De când mă știu, neștiind să înot, nu mă simt deloc bine când intru într-un râu sau în mare. Când îmi trece apa de genunchi, am palpații. În drum spre San Francisco am înnoptat la o pensiune din Bandon, localitate situată pe țărmul Pacificului. În seara în care am ajuns acolo, am descoperit cu multă satisfacție în imediata apropiere a pensiunii o faleză stâncoasă, înaltă de zeci de metri, în care mările au sculptat grote, arcade și turnuri izolate. A doua zi de dimineață, nu m-am putut abține să nu merg să revăd locurile care mă impresionaseră atât de plăcut. Am coborât scara de lemn montată pe peretele stâncos și am pornit de-a lungul țărmului. Din cauza valurilor de ceață, vizibilitatea era redusă. Subiectul fotografic era însă din abundență: stânci, viețuitoare ale mării ce se iveau din ochiurile de mare rămase după reflux, formele modelate în nisip de apele mării.

După puțin timp din ceață a apărut o față, purtând un aparat foto, care după ce m-a salutat, mi-a arătat un punct în depărtare, explicându-mi ceva; neștiind engleza, n-am înțeles despre ce era vorba, dar am intuit că în direcția aceea se află un punct de interes pentru fotografi. Am pornit curios într-acolo, pe limba îngustă de nisip, dintre stâncile verticale și mare. La un moment dat am avut impresia că a început fluxul și că limba de nisip pe care mergeam va fi acoperită de ape. Inima a început să-mi bată puternic în piept. Nu mai eram dornic să ajung în punctul pentru care pornisem și m-am întors din drum. Scara pe care coborâsem dispăruse în ceață. M-am gândit că fata aceea a fost de fapt Fata Morgana.

Parcul Național Yosemite

Valea Monumentelor

Încercam să merg cât mai repede, dar aveam impresia că “patinez în gol”. Când, după un timp, ce mi s-a părut nesfârșit, din neguri a apărut scara, am avut senzația că l-am prins pe Dumnezeu de picior.

P.T.: Pe unde ați mai călătorit și fotografiat? Ce alte zone vă mai atrag?

A.T.: După revoluție, când s-au deschis toate granițele și pentru români, am putut deveni călător pe tărâmul visurilor mele. Am ajuns la baza marilor pereți de gheață și stâncă din Munții Alpi, am parcurs mai mult trasee aflate în lungul marii Cordiliere Vestice din America de Nord și am ajuns la poalele “giganților lumii”.

Ca să înșir toate zonele care mă atrag ar trebui să umplem câteva pagini, pentru că nu este vreo minune a naturii de pe suprafața Terrei pe care n-aș dori să o văd – de la fiordurile Norvegiei, la ghețurile și turnurile Patagoniei. În vara aceasta vreau să ajung în Turcia, să văd turnurile și hornurile zânelor de la Cappadocia, cascadele împietrite de la Pamukkale și țărnul stâncos al Mediteranei. La toamnă poate iau din nou drumul Nepalului – mi-au mai rămas câțiva “optmiari” de parcurs (bineînțeles ca și fotograf). Apoi vom mai vedea, sănătos să fiu și cât o să mai pot umbla sigur o sa cutreier pe munți.

P.T.: Ați practicat cu ani în urmă alpinismul de performanță și v-ați pus amprenta pe numeroase trasee din zona în care locuiți. Cum se văd pereții din Yosemite, cu celebrele trasee de pe El Capitan sau Half Dome, prin ochii unui alpinist?

A.T.: Da, într-adevăr am practicat mulți ani alpinismul reușind să realizez, printre altele, cea mai înaltă performanță din vremea aceea, prin escaladarea, în 1972, a Vf. Comunismului (7495 m) și să dobândesc cel mai înalt titlu din sport - merit emerit. Din păcate, cu toate că am fost mulți ani membru al lotului național de alpinism, ascensiuni am avut ocazia să întreprind doar în munții situați

pe teritoriul lagărului socialist, din Tatra până în Caucaz și Pamir.

Durerea sufletească cauzată de faptul că nu pot “ataca” și alte piscuri ale Terrei a fost diminuată mult de forma de practicare a alpinismului care a răspuns spiritului de explorator ce mă stăpânea: realizarea unor trasee alpine în premieră. Căutând stânci “necălcate de om” am avut ocazia să pătrund în cele mai tainice unghere ale Carpaților și cunosc colțuri sălbatice, nealterate, ale naturii; deși căutările mele n-au fost întotdeauna fructuoase, din punct de vedere alpin, satisfacțiile au fost întotdeauna depline. Datorită acestor explorări mi-au devenit “locuri de suflet” zonele stâncoase din Vanga Mare (Postăvaru), Cheile Crovului (Leaota), turnurile din Valea Ciubotei și cele din Valea Gaura (Bucegi), Vulcan (Apuseni), Cheile Bicăjelului (Hășmaș), Piatra Boghii (Bihor), Marele Abrupt al Mehedinților, Scărița - Belioara (Muntele Mare) și multe, multe altele.

Trebuie să recunosc însă, că orice alpinist care se respectă nu poate să nu continue să viseze “giganții lumii”, marii pereți de gheață și, mai ales, marii pereți de stâncă curată de pe Terra, printre care, la loc de frunte se află giganticele de granit și granodiorit El Capitan (900 m) și Half Dome din Valea Yosemite.

De data aceasta, numai fotografii de natură a ținut “să cucerească” giganti de piatră. De la promotorul Glacier Point, punctul de belvedere cel mai spectaculos al parcului am cucerit și monumentul Half Dome – considerat cel mai dificil perete de stâncă al Americii de Nord.

La puțin timp după ce m-am întors din această expediție fotografică, la Vancouver, am avut satisfacția să aflu că unul dintre elevii mei de la cursul de alpinism a urcat, în echipă și solo, cel mai înalt și frumos perete de stâncă din S.U.A. - El Capitan, “Căpitanul” visurilor mele...

P.T.: Yellowstone este primul parc natural al lumii, declarat încă din 1872. Ce avem de învățat de la cei care îl administrează? Cât de departe sunt parcurile de la noi de rezervațiile din Statele Unite?

A.T.: Parcul Național Yellowstone pentru mine a fost o mare revelație. Nu credeam, înainte de a cutreiera potecile lui că un ținut în care zonele stâncoase sunt “o minoritate”, neocupând nici măcar 5% din suprafața lui, va exercita asupra mea senzația de interes. În imensa căldare vulcanică am descoperit o extraordinară varietate de forme și fenomene ce alcătuiesc un adevărat paradis natural. Atât eu, cât și soția, am realizat o sumedenie de fotografii - motiv pentru care băiatul nostru, foarte glumeț, ne-a spus ca o să ni se lipească aparatul de ochi.

Subiectele vizate au fost: sălbaticul canion de pe râul Yellowstone săpat în stânca gălbuie ce a dat denumirea locurilor, tumultoasă cascada Lower Falls, cu șuvița ei verde, coloanele nesfârșite de bazalt, platourile cu

aspect selenar, formele de bizoni, copacii pietrificați și multe, multe altele.

În Yellowstone se desfășoară cea mai imensă activitate geotermală de pe Terra, în parc existând circa 10000 de manifestări termale, post-vulcanice. Pe lângă numeroasele gheizere care aruncă periodic jeturi de apă și aburi, la diferite înălțimi, se întâlnesc bălți de nămol clocotind și izvoare fierbinți. Revelație a constituit diversitatea culorilor din lacurile formate în zona izvoarelor termale, generate de prezența algelor și a bacteriilor ce supraviețuiesc în apele fierbinți, care izvorăsc din adâncuri. Numai în jurul lui Grand Prismatic Spring, cel mai mare bazin termal al parcului - un adevărat Everest în materie de frumos natural - m-aș fi învățat zile în șir pentru a admira spectrul de culori care i-a și dat numele.

În neliniștitul Yellowstone am simțit pulsul Pământului și vulnerabilitatea planetei noastre. Eram pe malul marelui lac Yellowstone, în zona West Thumb, când am

sesizat întâmplător erupția unuia din munții vulcanici de peste 3000 de metri situați în partea estică a Parcului Național. Am fotografiat un set de cenușă și abur de câteva sute de metri înălțime. Aveam să părăsim cu regret zona și să pornim spre obiectivul următor: Muntele Rainier (4392 m) despre care știam că este un butoi cu pulbere. Acolo, pe drumul dintre stațiunea Paradis și ghețarii muntelui, am fost atenționați (prima și singura dată) de paznicii parcului, când, în dorința de a fotografia niște flori, am părăsit câțiva metri poteca turistică.

S.U.A. deține un loc de frunte, pe plan mondial, în problema conservării naturii. Din anul 1872, când regiunea Yellowstone a devenit primul parc național din lume, rețeaua de suprafețe naturale puse sub protecție a crescut constant, numărul lor depășind în prezent 300 de unități administrative.

Despre parcurile americane se afirmă că nu au un rival, pe nici un continent, ca locuri de recreere și odihnă. În ultimul timp “explozia

turistică” a luat o asemenea amploare încât serviciul parcurilor naționale a fost nevoit să ia o serie de măsuri care să reducă consecințele impactului om-natură, printre care: limitarea sau interzicerea accesului mijloacelor de transport poluante și introducerea unui nou sistem de transport pentru vizitatori în interiorul parcurilor (inclusiv biciclete) și a construit drumuri adaptate acestor mijloace de transport. În unele rezervații s-a limitat și numărul vizitatorilor care au acces în zonă.

La toate Parcurile Naționale am întâlnit Centre de informare turistică, poteci foarte bine amenajate chiar și în zonele accidentale, dotate cu locuri de popas în care se găsesc grupuri sanitare ecologice și lăzi speciale de gunoi, pe care animalele sălbatice nu le răscolesc.

Surprinzător pentru noi a fost faptul că poți merge uneori ore întregi pe potecile unui parc național fără să vezi copaci scrijeliiți, flori rupte, bidoane de plastic aruncate sau măcar un chiștoc de țigară. Din păcate

Parcul Național Canyonlands

Bryce-Canyon

la noi așa ceva nu se întâmplă. Diferența este dată de amenzile usturătoare pe care le primesc cei ce pângăresc natura și, în primul rând, de educația ecologică primită. Formarea conștiinței ecologice începe de pe băncile școlii prin introducerea unor lecții de protecție a mediului. Și, în plus, toate mijloacele de informare în masă care atrag atenția populației, în repetate rânduri, asupra necesității păstrării echilibrului ecologic. Ce bine ar fi ca lucrurile acestea să se întâmple și în țara noastră, unde sunt tăiate păduri fără milă, sunt lăsate turme de oi să pască în pășunile alpine de pe teritoriul unor rezervații, se dau autorizații de construcție pe teritoriul unor rezervații. Pentru ca să atrag atenția asupra acestei situații, mă gândesc tot mai serios să deschid o expoziție, cu fotografii semnificative în acest sens, intitulată "Urâta Țară Frumoasă"...

PT.: Dintre zonele din România pe care le-ați văzut și fotografiat, care v-a plăcut cel mai

mult? Unde ați mai dori să reveniți?

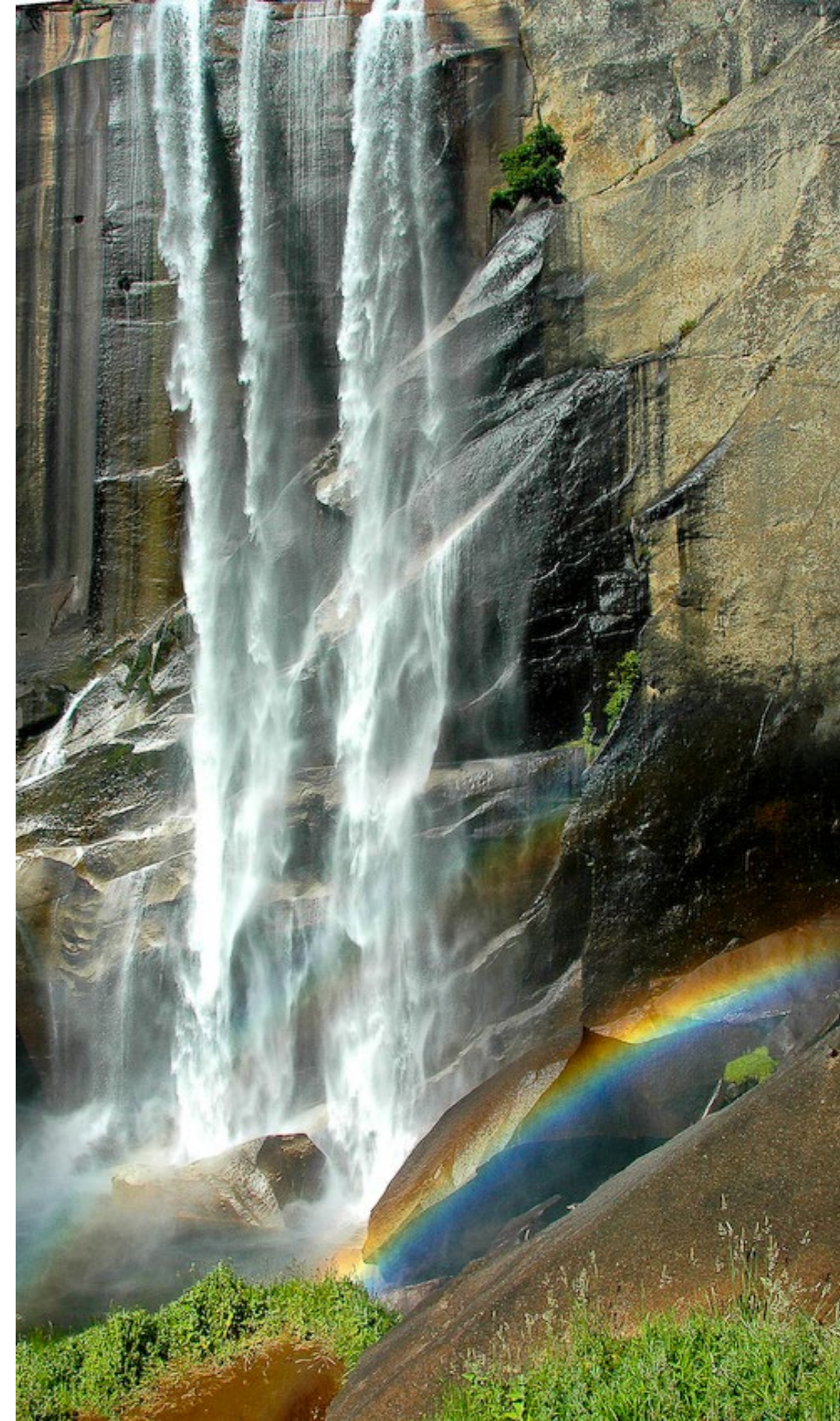
A.T.: Zonele montane ale României au ocupat totdeauna un loc privilegiat în sufletul meu, chiar dacă elementele ce le compun nu fac parte din categoria superlativelor geografice. Carpații formează un ansamblu montan caracterizat printr-un tezaur peisagistic de o excepțională originalitate în care valorile estetice ating cote înalte. Nu puține sunt aici "colțurile de pământ", răsfățate de mama-natură, în care datorită mării varietăți de elemente ce compun peisajul, capeți sentimentul de belșug natural. Nu puține sunt "gurile de rai", pline de poezie, ce-ți redau liniște în suflet.

Carpații Românești sunt și munții contrastelor. Sentimentul muntelui umanizat, dobândit pe plaiurile domoale, văile largi și cu numeroase depresiuni ce-i pigmentează frumusețea, este substituit deseori de sentimentul muntelui sălbatic, greu abordabil, generat mai ales de formele semețe create de glaciațiunea

Valea Monumentelor

"Înainte de a pleca la drum, mă documentasem foarte bine și știam la ce să mă aștept. Cu toate acestea, creațiile naturii întâlnite au întrecut cu mult așteptările, lăsându-mă, de nenumărate ori, pur și simplu înmărmurit."

cuaternară și de marile abrupturi – uriașe cetății de piatră ce domină autoritar regiunile limitrofe – unde verticalitatea formei este însușirea dominantă a peisajului.

Este lesne de înțeles de ce fotografatul peisagist se simte, în acest spațiu geografic, în largul lui. Aproape oriunde, aproape oricând întâlnești în munții României frumosul sub o formă sau alta. Aproape mereu drumurile spre înaltul lor îți aduc bucurie în suflet. Este greu de precizat ce zonă mi-a plăcut cel mai mult sau unde voi reveni.

De altfel, când ai văzut tot ce era de văzut, ca să te bucuri de aerul pur și curat al înălțimilor, de mireasma peisajelor, de gingășia florilor, de culorile toamnei sau de cele ale apusurilor nu trebuie să mergi într-un loc anume.

De revenit aș vrea să revin și în Maramureș, și în Bucovina, și în zona Lacul Roșu - Cheile Bicazului, și pe brânele Bucegilor și în Munții Piatra Craiului, și pe malurile lacurilor glaciare din Retezat și pe Vârful Cernei, și în cetatea de piatră a moților, și în multe, multe alte locuri.

P.T.: Cum a apărut pasiunea pentru fotografie? Cum se îmbină ea acum cu cea pentru munte și pentru călătorie?

A.T.: Pasiunea pentru fotografie a apărut odată cu cea pentru alpinism “sportul înălțimilor” și mi-a dat posibilitatea să cunosc intimitatea muntelui, să-i descopăr frumusețile tainice... De altfel, în alpinism raportul de fotografiat este indispensabil, fotografia atestând parcurgerea unor trasee,

atingerea unor vârfuri. Fiind singurul posesor al unui aparat de fotografiat (și ce aparat, un Zeiss IKON cu burduf) am devenit fotograf al echipelor de alpiniști din care făceam parte. Cu timpul, la munte, aproape nu m-am mai despărțit de el; parcă era o părticică din mine. L-am purtat și-n ascensiuni de mare dificultate, și-n ascensiuni la mare altitudine și chiar în competiții alpine, unde numai de fotografii nu ar trebui să-ți ardă...

Pe măsură ce înaintez în vârstă și traseele alpine mi-au devenit inaccesibile, fotografia a luat locul în sufletul meu de alpinist, devenind pasiunea numărul unu. Într-un fel există similitudini între ceea ce făceam ca alpinist și ceea ce fac ca fotograf peisagist, anume ca și atunci vreau să cuceresc munții.

În toamna anului trecut am fost în Nepal. Am făcut fotografii foarte bune cu Annapurna - 8078 m, Manaslu - 8125 m și Dhaulagiri - 8172 m, așa încât pot spune că i-am cucerit. Iar din punct de vedere al cotelor estetice, vârful cel mai înalt pe care l-am cucerit vizual a fost Machapuchare, care nu are decât 6997 m, dar care este un munte astral, un munte mult mai falnic, datorită formei și poziției izolate de lanțul principal, decât “optmiarii” din vecinătate.

Death Valley

Fotografia SUBACVATICĂ

*Margarida Alicia
Wińska Guerra*

Provocările noi sunt cele care te învață să privești altfel fotografia, iar pentru a le ține pasul trebuie să fii motivat să te perfecționezi permanent. Într-o lume diversă și contracronometru, natura impresionantă îți oferă constant lecții de viață și de adaptare. Important este să ai răbdare să descoperi frumusețile planetei, dar - la fel de important - este să le împărtășești și celorlalți cu aceeași dăruire cu care și Margarida Guerra ni le-a oferit și nouă.

interviu: Roxana Comnac

foto: Margarida Alicia Wińska Guerra

MARGARIDA ALICIA WIŃSKA GUERRA

Foto-jurnalist și reporter de profesie, are triplă naționalitate: portugheză, greacă și poloneză. Locuiește în Portugalia și Polonia. A urmat studii de istorie și jurnalism în Grecia și Polonia, dar și cursurile Academiei de Artă din Polonia. A susținut atât cursuri de istorie și filosofie, cât și de fotografie.

Colaborează frecvent, de peste 10 ani, cu diverse publicații: National Geographic, National Geographic Traveler, Podróże, NPM (revista adresată alpiștilor), dar și World Planet.

De 6 ani îmbină pasiunea pentru jurnalism și fotografie cu profesia de ghid, străbătând cele mai diverse regiuni ale Terrei, din Australia, până în lumea adâncurilor din Oceanul Pacific.

Calcanul uriaș, zona Oceanului Pacific în apropiere de coasta Noii Zeelande

Pui de delfin alb

Marea Mediterană, Coasta Greciei. Delfin albastru curios salutând turiștii

Broască țestoasă în Oceanul Pacific

Urs polar surprins în timpul băii de dimineață

PHOTO Travel: Foto-jurnalismul este una din pasiunile dumneavoastră, însă nu evitați nici alte provocări fotografice. Cum a devenit realitate acest proiect subacvatic ce a urmărit dezvăluirea complexității mediului natural marin?

Margarida Alicia Wińska Guerra: Da, foto-jurnalismul este una dintre pasiunile mele, însă este și una din meseriile mele de bază. Sunt norocoasă că pot îmbina pasiunea cu munca. Din momentul în care mi-am terminat studiile la Academia de Artă m-am decis să mă axez strict pe fotografie și am încercat să progrez în meseria mea, dar și în acest domeniu complex. În momentul de față nu sunt încă desăvârșită.

Bineînțeles că nu evit alte provocări fotografice. Noile provocări mă ajută să privesc într-un mod inedit fotografia și

să pot învăța în continuare. Una dintre aceste provocări este chiar fotografia subacvatică. De obicei, proiectele legate de fotografierea elementelor subacvatice încep cu câteva luni înainte de activitatea propriu-zisă. Mulți factori depind de regiune, obiectul fotografiei (de exemplu, este o mare diferență dacă planificăm să fotografiem rechini ori pești colorați delicați). Important este ceea ce încercăm să arătăm în imagine. Procesul depinde de disciplină, timp și ocazie, de starea de sănătate a fotografului, dar și de multe alte aspecte.

P.T.: Echilibrul și pacea peisajelor marine sunt înfățișate în multe dintre imaginile dumneavoastră. Urmați anumite criterii când vă decideți să imortalizați subiectele subacvatice?

M.A.G.: Ei bine, principalele mele criterii sunt cele care dezvăluie adevărata lume și frumusețe a naturii, dar și înțelepciunea întâlnită în biodiversitate.

P.T.: Cât de dificilă a fost apropierea de creaturile subacvatice?

M.A.G.: Apropierea de creaturile subacvatice delicate este pentru mine întotdeauna o experiență minunată. Firește că uneori îmi e teamă; însă, în cea mai mare parte a timpului, natura este uriașă și impresionantă! Dacă avem răbdare, dacă suntem umili, natura ne este prietenoasă. E important să nu o deranjăm, ci să o observăm calmi și să învățăm din ce ne înconjoară.

P.T.: Ce tip de echipament ați folosit în timpul

scufundărilor întreprinse? Sunt necesare și anumite tipuri de acreditări?

M.A.G.: Echipament subacvatic profesionist, standard: câteva lentile speciale de mărire, blițuri, dispozitive pe care le poți folosi în apă. E un echipament mare, însă pentru fotografii amatori este un echipament indicat, fiind mult mai simplu și ușor de folosit.

Referitor la acreditări, de obicei, în locuri specifice, în regiuni naționale, în zone cu o protecție deosebită (precum Marele Recif de Corali) avem nevoie de ele. E foarte important să respectăm legislația și să așteptăm acordul de a desfășura activități fotografice în cadrul natural. Noi suntem la dispoziția naturii, nu natura e la dispoziția

Viețuitoare ale Oceanului Indian

Meduză în Oceanul Indian

Plante de apă din Marea Mediterană

Pești colorați și recif din Oceanul Pacific, coasta estică a Australiei

noastră. Trebuie să respectăm și să avem grijă de universul animalelor sălbatice și al florei.

P.T.: Care a fost cea mai dificilă parte a fotografiei subacvatice?

M.A.G.: În cazul meu cea mai dificilă acțiune de acest gen a fost în Groenlanda, în momentul în care m-am scufundat în apele foarte reci și întunecate, cu un echipament special greoi.

P.T.: Colaborați frecvent cu revistele National Geographic și National Geographic Traveler și realizați multe reportaje foto în cele mai diverse părți ale lumii. Aveți o poveste preferată în imagini? Ne puteți descrie de ce?

M.A.G.: Sunt o persoană foarte exigentă

și îmi este greu să spun care fotografie este preferata mea. Cu siguranță, cele mai apropiate de sufletul meu sunt cele cu animale și cele realizate în sălbăticie. Îmi plac și fotografiile cu peisaje și munți. O parte importantă a muncii mele o constituie realizarea fotografiilor relevante, necesare pentru a ilustra diverse reportaje. Planeta este frumoasă și cred cu adevărat că cele mai bune lucrări fotografice ale mele urmează să fie realizate.

P.T.: Ce vă atrage la redarea experiențelor de zi cu zi, uneori în condiții foarte dure?

M.A.G.: Cred că tocmai înțeleapta, adevărata și onestă sălbăticie a naturii, ca și frumusețea și surprizele acesteia, mă atrage de fiecare dată să reproduc aceste experiențe.

P.T.: Ce anume încercați să surprindeți într-o zonă nouă? Care sunt principalele tentații fotografice?

M.A.G.: În primul rând, când sosesc într-un loc nou, învăț să descopăr în cea mai mare parte și să verific dacă cunoștințele mele despre această regiune sunt suficient de bune și corecte. Ulterior încerc să înfățișez această conformitate cu realitatea, prin intermediul fotografiilor. Este vital să etalăm și sensibilitatea. Cât despre tentațiile fotografice... este o întrebare bună! Tot ce ne înconjoară, natura și oamenii, sunt tentații pentru un fotograf; în același timp fiind și provocări și motive pentru a le descoperi.

P.T.: Petreceți foarte mult timp în Portugalia, pot fi găsite aici regiuni fotogenice? Ce recomandări aveți pentru un fotograf sosit pentru prima dată în această țară?

M.A.G.: Vă pot recomanda cu tot simțul responsabilității tot ținutul Portugaliei. E o țară mică, însă foarte interesantă, frumoasă și impresionantă. În Portugalia oricine va găsi locuri grozave pe care să le fotografieze, de la zona montană până la coasta oceanului. Cel mai minunat este nordul Portugaliei. Să sperăm că data viitoare vă voi putea arăta lucrările mele din Portugalia și în felul acesta vă invit pe toți să îmi descoperiți țara.

P.T.: Ne puteți furniza anumite informații despre următoarele dumneavoastră proiecte?

M.A.G.: Proiectele mele de viitor privesc Australia, Italia, regiunea montană din Polonia, Turcia și încă multe alte obiective din Portugalia, iar în perioada de iarnă îmi îndrept atenția spre Canada.

Pești colorați și recif din Oceanul Pacific, coasta estică a Australiei

WWF

Pentru o planetă vie

World Wide Fund for Nature (Fondul Mondial pentru Natură) sau WWF este organizația non-guvernamentală care militează pentru conservarea habitatelor de pretutindeni, comunicând eficient - de aproape cinci decenii - la toate nivelurile abordate și adaptându-se corespunzător schimbărilor globale apărute.

interviu: Roxana Comnac

ANDREAS BECKMANN

Andreas Beckmann (40) s-a născut și a crescut în valea superioară a fluviului Mississippi din S.U.A. A studiat istoria, științele politice și relațiile internaționale în S.U.A., Germania și la Moscova înainte de a-și începe doctoratul în istorie la Universitatea Stanford. Este căsătorit cu artista Lena Knilli și au două fiice, Jo (11 ani) și Isa (9 ani).

Și-a început activitatea de protecție a mediului în timp ce locuia în Cehia, unde a lucrat pentru Environmental Partnership (Parteneriatul de Mediu), un consorțiu de fundații din Cehia, Polonia, Ungaria, Slovacia, Bulgaria și România. În 2001 s-a mutat la Viena ca să lucreze pentru WWF, mai întâi conducând politica organizației care avea legătură cu extinderea U.E. și din 2005 ca director adjunct al Programului WWF Dunăre-Carpați. În acest sens, WWF lucrează pentru oameni cel puțin la fel de mult cât pentru biodiversitate - pe scurt, pentru o planetă vie.

Photo Travel: WWF este una dintre cele mai mari și eficiente organizații independente care derulează proiecte pentru conservarea naturii, ea având aproximativ cinci milioane de susținători în toată lumea și o rețea activă în numeroase țări.

Ne puteți prezenta pe scurt obiectivele actuale ale organizației stabilite la nivel internațional, respectiv în România?

Andreas Beckmann: Să o luăm mai simplu, lucrăm pentru o planetă vie. WWF creează soluții pentru a rezolva provocările mari de mediu ale planetei noastre, deci să ajutăm oamenii și natura să prospere. Ne concentrăm activitatea în jurul diversității magnifice ale vieții de pe această planetă, a locurilor extraordinare în care trăim, în timp ce încercăm să reducem impactul omenirii asupra acestei vieți și a acestor locuri. Această politică se aplică activității noastre din România în aceeași măsură ca și activității din alte aproximativ 100 de țări unde noi activăm.

P.T.: În ce mod considerați că WWF a influențat percepția oamenilor asupra ocrotirii biodiversității? Ne puteți da exemple concrete?

A.B.: Cred că WWF a fost port-drapelul în aducerea lumii naturale mai aproape de oameni. Deși inițial mesajul a fost că trebuie să avem grijă de natură pentru propriul ei bine, astăzi mesajul este că trebuie să facem asta pentru binele nostru. Nu putem să trăim pe o planetă moartă. Suntem parte integrantă a ecosistemelor în care trăim și depindem de ele pentru bunăstarea și supraviețuirea noastră - și în acest moment, am întins de ecosisteme până la limită și dincolo de limită.

Astăzi, din ce în ce mai mult, cred că WWF îi ajută pe oameni să realizeze

consecințele acțiunilor lor de zi cu zi – de exemplu, cumpărând o sticlă de șampon se contribuie la despăduririle din Indonezia, ceea ce face ca urangutanii să fie împinși pe marginea prăpăstiei extincției, cum și schimbările climatice datorate poluării cu combustibil a atmosferei au drept rezultat pierderi financiare datorate inundațiilor din România.

P.T.: În 2007, WWF Australia lansa pentru prima oară Ora Pământului (Earth Hour). În nici doi ani de zile evenimentul a căpătat o notorietate globală, fiind celebrat oficial și în România la data de 28 martie 2009. Ce a însemnat inițierea unei astfel de acțiuni ample?

A.B.: Ca să fiu sincer, am fost uimiți de succesul uriaș al Orei Pământului – scopul nostru a fost să implicăm oficial 1000 de metropole și orașe din toată

lumea. Numărătoarea finală a conținut peste 4000 de orașe mari și mici din cel puțin 88 de țări și zeci de monumente de la Turnul Eiffel până la Casa Albă. Gestul foarte simplu, pozitiv – de a stinge luminile timp de o oră – a fost accesibil sutelor de milioane de oameni din jurul lumii.

Stingerea luminilor timp de o oră nu va salva planeta. Însă a oferit o atenție fără precedent problemei schimbărilor climatice și energiei. O urnă de vot umplută simbolic cu voturile sutelor de milioane de locuitori care au “votat Pământul” pe 28 martie s-a aflat pe masa negociatorului Climei Națiunilor Unite, Yvo de Boer, pe perioada discuțiilor despre climatul global care au avut loc la Bonn imediat după Ora Pământului – un pas important către un acord asupra climatului global

care va avea loc în Copenhaga în luna decembrie a acestui an.

Și cu toate veștile proaste din aceste zile, mi-am zis că e un mesaj de speranță extrem de însuflețitor și de pozitiv, că ne pasă și că putem să lucrăm împreună ca să ne adresăm provocărilor uriașe cu care ne confruntăm.

Probabil că nu va fi posibil să găsim alt eveniment ca și Ora Pământului care să dea naștere unui interes așa de sporit și unei implicări pe tot globul, însă cu siguranță există un lucru pe care WWF va încerca să-l facă mai des în viitor – să comunice cu și să mobilizeze oamenii nu doar dintr-o regiune sau țară, ci de pe tot globul. Doar procedând așa putem spera să ne agățăm de provocările globale adevărate cu care ne confruntăm acum.

P.T.: Care au fost principalele obstacole întâlnite de-a lungul timpului în dezvoltarea WWF-ului la nivel mondial și cum au fost depășite? Se resimte impactul crizei financiare la nivelul finanțării solicitate?

A.B.: Soarta organizației WWF a oscilat în ambele sensuri, firește. A existat o expansiune semnificativă în anii '70 și '80 cu creșterea nivelului de conștientizare asupra mediului, mai ales în Europa de Vest și America de Nord. Începând cu anii '90, cred că trecem printr-o “globalizare” adevărată a WWF, cu un mare avânt acum ca să ajungem la oameni, de exemplu în China, India, Indonezia, Rusia și Brazilia, țări care în multe aspecte vor juca un rol important în determinarea viitorului planetei noastre. Actuala criză economică a avut un oarecare impact asupra finanțării WWF, mai ales din partea corporațiilor și a fundațiilor, însă donațiile de la persoane fizice,

Fag © WWF

© WWF

care reprezintă cea mai mare parte a sprijinului nostru (aproximativ 65% din total), se mențin în continuare. Acest fapt poate avea de-a face cu creșterea treptată a nivelului de conștientizare a oamenilor în privința schimbărilor climatice cu care ne confruntăm.

P.T.: În anul 1998 s-a lansat Programul WWF Dunăre-Carpați, iar în 2006 avea să fie creată Asociația WWF Programul Dunăre-Carpați România, care urmărește atât dezvoltarea socio-economică durabilă cât și conservarea naturii în regiunea Dunăre-Carpați. Cum a început acest Program complex și ce urmărește el? Care sunt cele mai mari provocări ale implementării lui în România?

A.B.: WWF a pus bazele Programului său Dunăre-Carpați în 1998 ca o recunoaștere a importanței globale

a eco-regiunilor Dunării și Carpaților. Astăzi, activăm de-a lungul și de-a latul regiunii, din Serbia până în Ucraina, din România în Bulgaria și la diferite niveluri – influențând, de exemplu, politica de protecție a naturii la nivelurile U.E. și naționale, ne-am implicat activ în Convențiile Dunării și Carpaților de la nivel regional și lucrăm la nivel local cu activitățile locale, cu fermierii, sectorul privat și administrațiile zonelor protejate din anumite regiuni ca Delta Dunării și Maramureș.

În România, care este de importanță centrală și pentru eco-regiunile Dunării și pentru cele ale Carpaților, WWF activează de aproape 20 de ani. În 2006, am înființat în țară o organizație WWF oficială. Acum este cea mai vastă prezență WWF din această regiune, cu 15-20 angajați în birourile de lucru

din București, Brașov și Baia Mare. Activitatea noastră se concentrează asupra managementului zonei protejate, protecției și administrării pădurilor, protecției și restaurării zonelor mlăștinoase, mai ales pe Dunărea inferioară și Delta Dunării și de foarte curând și asupra schimbărilor climatice și ale energiei. Încercăm din ce în ce mai mult să lucrăm cu diferiți parteneri pentru a găsi modalități prin care oamenii pot să-și câștige existența în timp ce protejează și chiar sporesc patrimoniul natural – de exemplu, colaborarea cu fermierii locali pentru a promova o agricultură prietenoasă cu natura și produsele ei, sau cu companii mari ca să-și diminueze impactul asupra mediului.

Cu siguranță o provocare majoră pentru noi în România, ca și în alte câteva țări

din regiune, este absența unei ordini legislative ferme – multe legi sunt bune pe hârtie, însă pur și simplu nu sunt puse în practică. România are probleme mari în această privință legate de dezvoltarea necontrolată a locuințelor și a facilităților turistice, de exemplu în mijlocul parcurilor naționale.

P.T.: Raportul Living Planet, redactat începând din 1998 și reluat bienal de către WWF, continuă să indice faptul că în România consumul de resurse naturale și stilul de viață depășesc cu mult capacitatea de suport deținută de ecosistemelor naturale existente aici. Ce măsuri administrative considerați că trebuie luate pentru remedierea acestei situații? La noi în țară există suport din partea societății civile pentru inițiativele WWF?

A.B.: Numărul pe 2008 al Living Planet

Report (Raportul Planetei VII) – care conține date din anul precedent sau în unele cazuri și din mai mulți ani anteriori – arată că românii trăiesc cu mult dincolo de limitele resurselor planetei noastre. Dacă toată lumea de pe Terra ar trăi precum românii, am avea nevoie de 1,4 planete ca să producem susținut resursele pe care le folosim și să absorbim deșeurile pe care le producem. Și ritmul este în creștere. Aceasta este o provocare – de fapt provocarea – fundamentală căreia trebuie să-i facem față cu toții. Guvernele, sectorul privat și populația trebuie să-și focalizeze pe cât posibil și din ce în ce mai mult atenția pentru a înfrunta această provocare chiar dacă se află în criza financiară și economică în derulare. Există câteva semnale

promițătoare în această direcție, mai ales privind energia și nevoia de a ne “de-carboniza” economiile și societățile, unde guvernele din SUA și Coreea de Sud încep să ia măsuri semnificative. După părerea mea autoritățile române, sectorul privat și populația mai trebuie încă să înțeleagă și să realizeze cu adevărat provocările cărora trebuie să le facem față – și oportunitățile semnificative care au legătură cu găsirea soluțiilor acestor probleme.

P.T.: Urmărind profilul revistei noastre, considerați că un fotograf de natură poate să utilizeze resursele furnizate de WWF pentru a-și îmbunătăți munca? În ce mod?

A.B.: WWF lucrează cu un număr însemnat de fotografi de natură excelenți din jurul lumii, amatori și

profesioniști, mulți dintre ei donându-și fotografiile către WWF ca să-i sprijine activitatea și misiunea. Întrucât nu putem să punem la dispoziție mare lucru sub formă de recompensă financiară, deseori le putem pune la dispoziție subiecte interesante, cum ar fi accesul la zone la care fotografiile nu ar putea altfel să ajungă, ca și expunerea muncii lor. Și, bineînțeles, șansa de a contribui la aceasta și sperăm că vor face cu adevărat o diferență așa încât aceste minuni naturale să fie conservate pentru viitori fotografi pentru ca și ei să le immortalizeze!

P.T.: Cât de importantă este și ce rol deține fotografia în campaniile desfășurate de dumneavoastră?

A.B.: Abilitatea noastră de a sensibiliza oamenii, de a-i inspira și a-i motiva,

depinde mai înainte de toate de imagini. Imaginile – incluzând fotografiile și de asemenea materialul video în creștere – sunt componentele cheie ale activității și succesului nostru ca și organizație.

Andreas Beckmann
Director adjunct WWF “Program
Dunăre-Carpați”
www.panda.org/dcpo

info

Dacă ai un proiect fotografic, sau dacă ai fost sau vrei să pornești într-o expediție fotografică, te așteptăm să ne contactezi pe e-mail contact@phototravel.ro atât pentru publicarea materialului cât și pentru un parteneriat media.

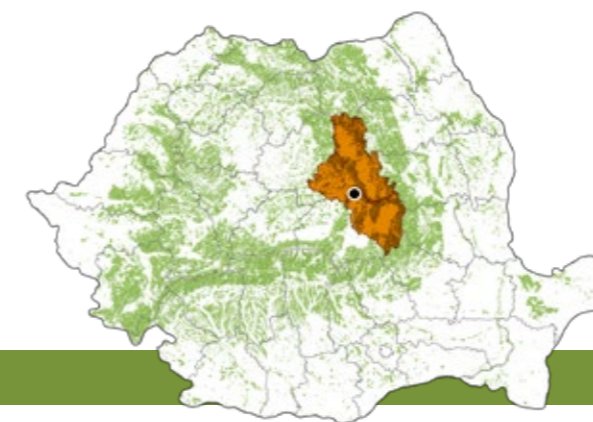
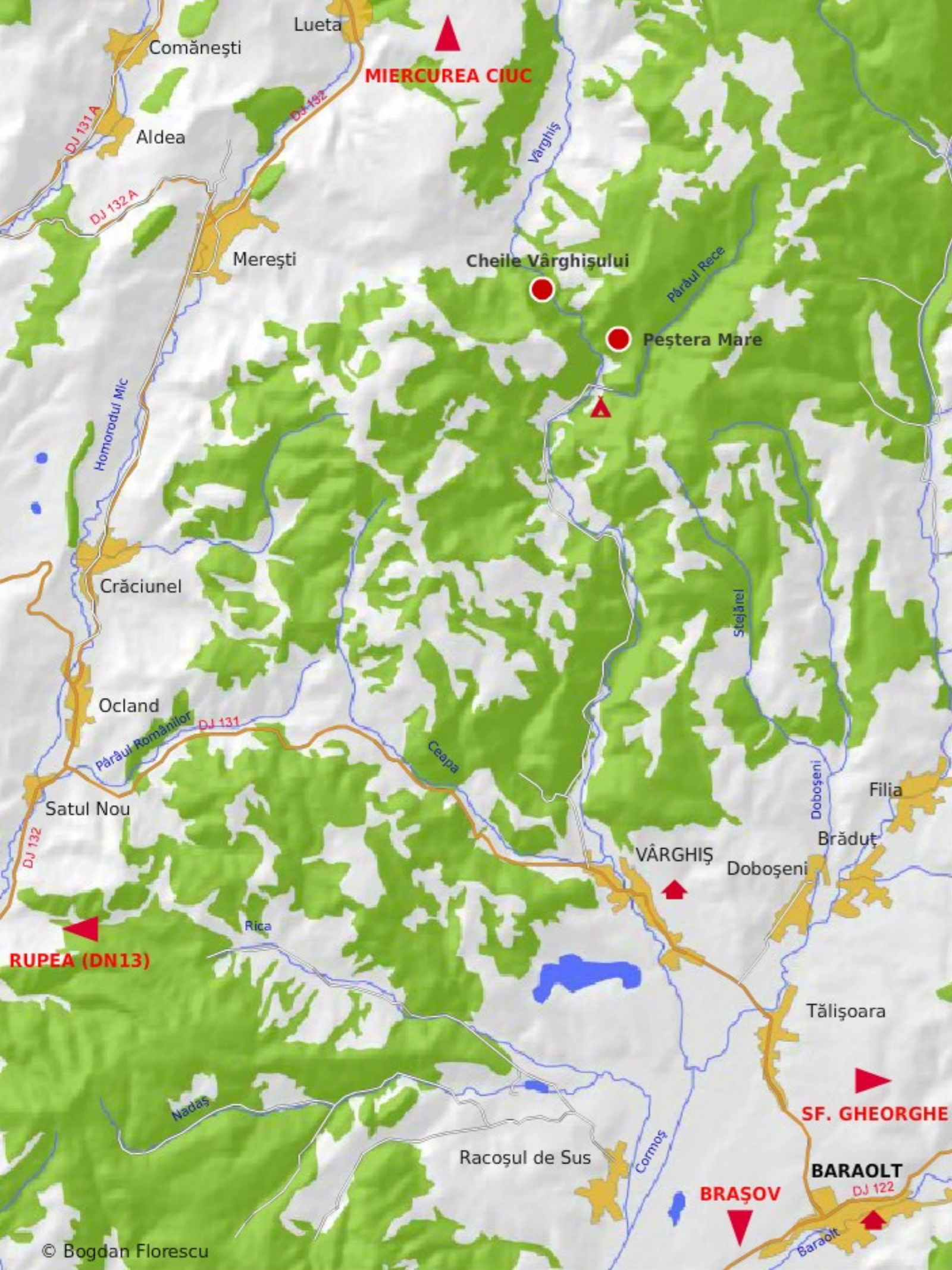
Fantezia APEI

text: Dan Dinu

foto: Dragoș Giurgiu, Dan Dinu, Mihai Muntean

Apa a concurat întotdeauna cu vântul pentru a crea cele mai interesante sculpturi în piatră. Uneori au colaborat, alteori au fost mai egoiști și au lucrat fiecare separat. Dacă atunci când vine vorba de conglomerat, vântul este cel care sfidează imaginația, când ne gândim la calcar, ne putem imagina locul de joacă al apei. Vârghișul a săpat necontenit în piatra ce îi oprea calea și a desăvârșit, pe o suprafață restrânsă, chei, peșteri, arcade și pereți, ce formează cea mai spectaculoasă rezervație naturală din Munții Perșani.

LOCAȚIE

legenda

Cazare: pensiuni, hoteluri, moteluri

Cazare: campinguri, poieni neamenajate

Direcție: către un punct de reper important

Direcție: primul oraș important

Punct de interes: locație importantă

BRAȘOV

Punct de interes: locație importantă

JOSENI

Informație: nume de așezare

Așezare: Sat, comună sau oraș

Drum principal: orice drum european, național sau județean

Drum secundar: orice drum comunal sau forestier

Accesul în zona Cheilor Vârgheișului se face din comunele Vârgheiș sau Merești, pe un drum forestier de 10 km, respectiv 7 km, cel de-al doilea însă nefiind accesibil cu mașina. Cel mai mare oraș din zonă este Baraolt, aflat în județul Covasna, pe al cărui teritoriu se desfășoară și zona tampon a ariei protejate a cheilor ce se întinde pe teritoriul județului Harghita. Accesul cu trenul în zonă este mai dificil, gara cea mai apropiată fiind Augustin, situată la câțiva kilometri de Vârgheiș. Dacă sunteți amatori de ciclism montan, atunci accesul în chei nu mai constituie o problemă, sunt suficiente drumuri forestiere și comunale în zonă care să vă poarte către destinație.

Potențialul fotografic al zonei este dat de impresionantele chei, de pășunile și fânețele din zonă, de flora specifică, printre care și câteva specii rare, iar pentru cei mai temerari, de lumea subterană și de cea a verticalelor.

CHEILE VÂRGHIȘULUI

Lungi de doar 4 km, Cheile Vârghișului sunt situate la limita județelor Covasna și Harghita, pe cursul pârâului cu același nume ce izvorăște din munții vulcanici Harghita - Mădăraș. Rezervația are o suprafață de aproximativ 1000 de hectare, și face parte din tronsonul nordic al Munților Perșani. În chei se ajunge cel mai ușor din comuna Vârghiș, pe drumul forestier ce urmează cursul pârâului. La intrarea pe acest drum găsiți un panou de avertizare. După primii kilometri o să vă întrebați probabil dacă nu cumva ați greșit drumul, pentru că în jur sunt doar fânețe și pășuni. Continuați însă, cheile sunt bine ascunse și se arată privirii doar în imediata lor

apropiere. Drumul oferă ceva priveliști interesante de fotografiat, mai ales dimineața și seara, iar dacă aveți lumină bună, nu ezitați să profitați, la întoarcere poate nu veți mai avea ocazia. Imediat ce apar primele stânci, cocoțate pe dealuri, se vor ivi și cheile, care din această poziție nu par deloc surprinzătoare. La intrare veți găsi un loc bun pentru amplasarea cortului, dacă sunteți pregătiți pentru așa ceva, dacă nu, grăbiți-vă să intrați în chei, nimic nu o să vă bucure mai tare într-o zi fierbinte de început de vară decât răcoarea pereților imenși de stâncă și apa nu foarte adâncă în care să vă răcoriți picioarele. Pentru a vedea toate minunile ce

© Dan Dinu

© Dan Dinu

așteaptă să fie fotografiate, luați în spate un rucsac cu ceva mâncare, o pelerină de ploaie, dacă aceasta bate la ușă, și, cel mai important, sandale. La început există trei poduri, după care însă trebuie să traversați apa de foarte multe ori pentru a străbate întregul tronson de chei. Imediat ce ați traversat primul pod și ce ați trecut de un panou de avertizare, aveți în stânga, lângă albia râului un izvor, singurul din zonă, așa că alimentați-vă cu apă. Poteca merge mai departe, mai trece și cel de-al doilea pod și ajunge la intrarea în Peștera Șura Cailor. Deasupra portalului de la intrare se găsesc câteva trasee de alpinism, pentru cei bine antrenați însă, dificultatea acestora nefiind tocmai ușoară. Pentru pasionații acestui

sport și pentru cei ce vor să admire cheile de la înălțime, există o potecă, la 30 de metri în stânga peșterii, care după un urcuș serios ne scoate la baza unui perete de stâncă. Aici se găsesc câteva trasee excelente de cățărare, atât pentru începători cât și pentru inițiați. La baza peretelui sunt săpate galerii și portaluri interesante, ce oferă un loc ideal pentru o ședință foto. Dacă alegeți să urcați traseul de cățărare din dreapta peretelui, cel ce vă scoate pe un mic turn, nu uitați să luați și aparatul de fotografiat, de sus se ivește o interesantă priveliște către Piatra Minunilor, în care se află uriașul portal de intrare în Peștera Mare. După ce ați coborât înapoi la albia râului, treceți ultimul pod amenajat peste acesta, și aveți două variante.

© Dragoș Giurgiu

Prima, în dreapta, către Peștera Mare și pereții din zonă, unde veți găsi și alte trasee de alpinism, a doua, în stânga, continuă drumul mai departe prin chei. Cum de peșteră o să vorbim puțin mai târziu, o să urmărim poteca marcată cu bandă galbenă, ce se desparte în dreapta celei din chei și urcă deasupra acestora, pe niște terase interesante de stâncă. După un urcuș accentuat printr-o zonă de pădure, traseul ne scoate în fânețele ce acoperă o bună parte a acestui versant. Dacă vremea este bună și dacă aveți noroc de ceva nori interesanți, atunci găsiți aici copaci solitari care să vă ajute la crearea unor cadre interesante. Continuând drumul forestier marcat din loc în loc, veți întâlni pâlcuri de mesteceni interesant de fotografiat,

mai ales în prag de toamnă, când aceștia capătă o culoare deosebită. Prin pășune cresc foarte multe flori care și ele ademenesc prin formă și culoare să fie fotografiate. După trei sferturi de oră, poteca ne aduce în capătul din amonte al cheilor, unde pârâul formează meandre și curge domol, neștiind ce îl așteaptă. Odată ajunși în dreptul drumului ce ne poartă înspre Merești, ne abatem înspre stânga și căutăm poteca ce ne va purta prin chei înapoi de unde am venit. Dacă uneori aveți impresia că poteca dispăre, priviți celălalt mal, cu siguranță va apărea acolo. Traversarea apei se face fără probleme, trebuie avut însă grijă la locurile unde apa este involburată. Ajutați-vă de un băț, dacă este cazul, sau chiar de trepied,

© Mihai Muntean

Arcadele de deasupra peșterii Șura Calului © Dan Dinu

acesta devenind foarte util mai ales atunci când apa este tulbure, pentru a sonda din loc în loc adâncimea. Dacă pentru noi o baie accidentală nu strică, aceasta poate fi fatală pentru aparatele foto, așa că protejați-le cu grijă. Pe versanți se întâlnesc numeroase turnuri, conuri de grohotiș instabil care coboară până în albie, arcade, precum și resturi de peșteri distruse. Pe tot parcursul cheilor găsiți foarte multe cadre interesante de fotografiat, totul depinzând de cât de format este ochiul fiecăruia și de cât de multă imaginație dispuneți. Pe poteca din chei puteți întâlni o plantă rară și foarte fotogenică, crinul de pădure (*Lilium Martagon*), este ușor de recunoscut după culoarea violet cu pete mai întunecate. Atenție când fotografiați această floare, deoarece

crește în locuri umbrite, unde timpul de expunere este mai lung, iar folosirea unui trepied sau a unei valori ISO ridicate este obligatorie. Tot în zona cheilor mai puteți întâlni papucul doamnei, bulbucul, stânjelul, săbiuța - specii de asemenea ocrotite. Culegerea acestor flori este strict interzisă, așa că, dacă vă bate gândul să faceți o surpriză plăcută cuiva, alegeți doar margarete și alte flori de câmp, există suficiente la ieșirea din chei. După mai bine de trei ore ajungem în același loc din care am părăsit poteca, în apropiere de intrarea în Peștera Șura Calului.

PEȘTERILE

În Cheile Vârghișului există 125 de peșteri situate în ambii versanți, ce însumează o lungime totală de 7410 m. Cea mai renumită dintre ele este Peștera Mare, unde se poate ajunge foarte ușor urmând poteca din dreapta, imediat după traversarea celui de-al treilea pod. Urcușul este facilitat în ultima parte de o scară metalică ce ne poartă până la arcada uriașă de la intrarea principală. Peștera Mare a fost prima peșteră explorată și cartată din Transilvania (1835). Dezvoltarea totală a galeriilor este de 1527m și are patru intrări naturale. În Sala Mare a peșterii se află o colonie de lilieci compusă din mii de indivizi: pentru a ajunge însă aici este necesar un echipament adecvat. Peștera Șura Calului, situată în imediata

vecinătate a potecii de acces în chei, este mai mică, și are două intrări. În ambele peșteri sunt necesare lanterne frontale, căști de protecție și haine de schimb. Pentru a vedea și fotografia partea cea mai interesantă a peșterilor trebuie să străbateți câteva galerii aproape târâș. În sălile de la intrare, toate formațiunile au fost distruse de vizitatori. Ca fotograf de peșteră accesul este și mai greu ținând cont de faptul că trebuie cărat aparat, trepied și eventual surse de iluminare auxiliare. Fotografia de peșteră oferă șansa celui care o face să se joace în orice fel cu lumina și practic să picteze ceea ce dorește să vadă în fotografia finală. Imaginația este practic fără limite în acest univers, care din păcate nu este chiar la îndemâna oricui. Pentru cei mai puțin echipați sau care suferă de claustrofobie, există

info

Rezervația naturală mixtă “Cheile Vârghișului și peșterile din Chei” are o suprafață de 711 ha și este cel mai spectaculos defileu carstic din județul Harghita. Localizarea rezervației este pe teritoriul comunei Merești. Cheile se remarcă în primul rând prin fenomenele exo- și endocarstice spectaculoase și prin peisajele pitorești ce găzduiesc puncte fosilifere și urme ale așezărilor umane preistorice de interes științific. În Peștera Mare se poate întâlni una dintre cele mai mari colonii de lilieci din Carpații Orientali, precum și o bogată faună de nevertebrate cavernicole. La intrarea în rezervație se percepe o taxă de vizitare și camping.

un potențial fotografic la gura peșterii, unde pot încerca cadre interesante. Lumina reflectată de frunzele copacilor din jur, în combinație cu aburul format deseori la gura peșterii, creează parcă o ceață verzuie ce dă o atmosferă aparte fotografiilor. Fotografia în peșteră este o experiență unică care merită încercată măcar o dată, sunt foarte mari șansele să vă placă atât de mult încât să vă doriți să re trăiți această experiență. Deși în chei nu există cascade mai spectaculoase, puteți încerca să fotografiați apa cu expuneri mai lungi, mai ales dacă nu aveți o zi însorită. Efectul dat de apa curgătoare poate fi foarte frumos. Pădurile din jurul cheilor pot fi și ele interesante cu multe elemente inedite mai ales în început de vară când totul este de un verde intens. Dacă urcați potecile ce vă pot scoate

În pășunile de deasupra cheilor puteți avea și o bună perspectivă panoramică asupra întregului defileu. La intrarea în chei există o poiană mai mare în care este permisă camparea și de unde se poate pleca foarte ușor pe diferite trasee marcate către anumite destinații. Dacă pentru a străbate cheile nu aveți nevoie de un echipament special, o pereche de bocanci pentru potecile stâncoase și una de sandale pentru apă fiind suficient, altfel se pune problema dacă vreți să explorați o peșteră sau să vă încercați rezistența într-un traseu de alpinism. Recomandat este să mergeți împreună cu persoane care să vă poată învăța cum și ce trebuie făcut și care să dețină și echipamentul necesar. În ce privește aparatul foto necesar pentru această tură, este recomandat un obiectiv superangular, pentru a putea cuprinde întreaga perspectivă a pereților; un obiectiv macro pentru a fotografia florile de pe pajiști și bineînțeles trepied, fără de care degeaba intrați în peșteră. Tot pentru lumea subterană vă trebuie și surse suplimentare de lumină, fie ele lanternele prietenilor din jur sau blițuri și reflectoare. Dacă pentru chei anotimpul ideal de vizitat este vara sau toamna, pentru peșteri nu are nici o importanță, lumea lor este mereu aceeași. Acordați însă o atenție sporită acestei lumi și încercați să o schimbați cât mai puțin, uneori chiar și un pas făcut greșit poate distruge formațiuni create în sute de ani. Pe tot parcursul drumeției amintiți-vă că vă aflați într-o arie protejată și nu luați cu voi acasă decât amintirea unor locuri frumoase și multe fotografii reușite.

Drumuri bune și poteci însorite!

Informații generale

Cheile Vârghișului și peșterile din Chei sunt rezervație naturală mixtă.

Se poate ajunge cu mașina până la intrarea în Cheile Vârghișului.

Montarea corturilor se poate face pe pajiștea de la intrarea în chei.

Traseele de drumeție sunt moderate ca dificultate, însă peșterile și traseele de alpinism necesită pregătire specială.

Informații fotografice

În zona Cheilor Vârghișului puteți fotografia peisaj, macro și fotografie de peșteră.

La 01.05 soarele răsare la 06:06 și apune la 20:19. La 31.05, soarele răsare la 05:34 și apune la 20:52.

info

Agencia pentru Protecția Mediului Harghita

www.apmhr.ro

Mai multe fotografii din această fotolocație puteți găsi pe

www.phototravel.ro/fotografii

Despre CAMPING

Deși mulți dintre fotografiile de natură preferă dormitul la pensiune, sunt unele locuri în care dacă vrei să fii la prima oră a dimineții și să fotografiezi în ora albastră trebuie să te gândești serios la dormitul la cort sau, de ce nu, sub cerul liber. Cu siguranță noaptea nu va fi ca una petrecută în patul de acasă, va fi mult mai frumoasă și odihnitoare, iar dimineața petrecută în fața cortului la o cană de ceai te poate face să uiți că de fapt ești acolo pentru a fotografia.

text: Dan Dinu

foto: Dan Dinu, Mihai Muntean

Din arsenalul fotografului de natură nu trebuie să lipsească echipamentul de camping. Sunt zile în care pentru a putea să ne bucurăm de un răsărit de soare trebuie să înnoptăm pe munte, sau pe malul unui lac

pentru a obține reflexii matinale frumoase. Pentru asta aveți nevoie în primul rând de un cort, de un sac de dormit, de o saltea și alte câteva accesorii importante. Cortul este de preferat să nu fie unul foarte

mare, probabil unul de două persoane este suficient, atât din punct de vedere al spațiului, dar și din punct de vedere al greutății. Când alegeți un cort trebuie să fiți atenți la câteva aspecte importante. Unul dintre acestea este modelul. Corturile pot fi de vară, de iarnă sau trei sezoane. Cele de iarnă sunt un pic mai tehnice din punct de vedere al montării și al materialelor și sunt dedicate în general expedițiilor. Pentru munții noștri un cort de trei sezoane poate fi folosit cu succes și iarna. Alegeți corturile tip iglu, deoarece sunt ușor și rapid de montat și se ancorează foarte bine. Alegeți întotdeauna corturi care au în componență cortul propriu-zis și o tentă. Aceasta din urmă vă apără de ploaie și împiedică formarea condensului în interiorul cortului. O atenție deosebită trebuie să o alocați și materialului, acesta trebuie să fie rezistent la apă și de preferat de culoare închisă, mai ales dacă vreți să nu ieșiți foarte tare în evidență.

Sacul de dormit asigură confortul unei nopți în cort sau în aer liber. Atunci când alegeți unul țineți cont de două aspecte: umplutura și temperatura de confort. Sacii pot fi umpluți cu puf natural sau cu material sintetic numit cel mai adesea holofibră. Primii oferă un confort termic mai ridicat, dar sunt mai sensibili la umiditate și mai voluminoși. Sacii din holofibră sunt ușori, nu își pierd proprietățile termice dacă se udă și sunt mai compacti. În funcție de sezonul în care îl folosiți și de cât de friguroși sunteți trebuie să alegeți un confort termic potrivit. Unele firme au modele care prin croirea fermoarelor atât pe stânga cât și pe dreapta, pot oferi combinarea sacilor. Astfel puteți combina doi saci de dormit pentru a face loc la două persoane. Tot pentru confortul somnului trebuie să vă orientați și către o saltea termoizolantă. Aici puteți opta pentru un izopren, o saltea construită dintr-o spumă ce oferă izolația necesară, foarte ușoară, dar destul de voluminoasă, sau o saltea gonflabilă specială, care chiar dacă este puțin mai grea vă oferă un confort sporit. Nu vă gândiți în nici un caz la cele greoaie de plajă ci la unele croite special pentru munte.

Dintre accesoriile cele mai utile pentru camping amintim lanterna, aragazul portabil și vesela. Lanterna este de preferat să fie una frontală, care se atașează pe cap și pe lângă faptul că vă lasă mâinile libere, va lumina întotdeauna acolo unde priviți. Aceasta este utilă seara prin jurul cortului sau atunci când vă mai prinde noaptea pe traseu. Aragazul portabil poate fi de mai multe tipuri în funcție de mărime și de combustibilul folosit. Acesta poate funcționa cu butelii speciale de gaz sau cu combustibil lichid (benzină, motorină, gaz alb etc.). Prima variantă este mai ușor de folosit, nu are nevoie de preîncălzire și se aprinde ușor, însă oferă mai puțină putere calorică la temperaturi joase și la altitudini mari. Aragazurile pe combustibil lichid sunt mai puternice și au avantajul că pot fi alimentate aproape oriunde cu combustibil, mai ales dacă alegem unul pe benzină. Există și modele hibrid care funcționează cu ambele tipuri de combustibili (butelie de gaz sau lichid), acestea fiind mai versatile. Pentru a beneficia de o masă caldă indiferent de locul în care vă aflați va trebui să vă aduceți și un set de vase. Este bine să alegeți unele din aluminiu anodizat, le veți recunoaște ușor după culoarea gri închis. Acestea păstrează proprietățile aluminiului de a se încălzi foarte repede și de a se răci la fel de repede după ce le-ați folosit, dar nu sunt toxice și sunt foarte ușoare. Un alt mare avantaj este că se spală și se curăță foarte ușor, de multe ori fiind necesară doar o simplă clătire. Cum nimeni nu are chef de spălat vase în vârf de munte, aceasta este alegerea ideală. Tot la capitolul accesorii putem să mai enumerăm, vesela, o cană, poate chiar și un termos pentru diminețile geroase.

De multe ori am așteptat răsăritul de soare prin munți, însă de fiecare dată când mă gândesc la acest lucru îmi vine în minte o dimineață petrecută pe malul unui lac alpin din Alpii Francezi, când după o noapte petrecută în aer liber pe plaja lacului, nu am făcut decât să ieșim din sacul de dormit să punem ceaiul la foc și să pozăm din locul în care am dormit. A fost mai frumos decât orice noapte la cabană.

info

Acest material a fost realizat cu ajutorul rețelei de magazine SPORT VIRUS.

MACRO *fotografia*

Literatură Informare
Rețete Personalități
Vacanță Produse Artă
Media Obiceiuri

5 940000 000000

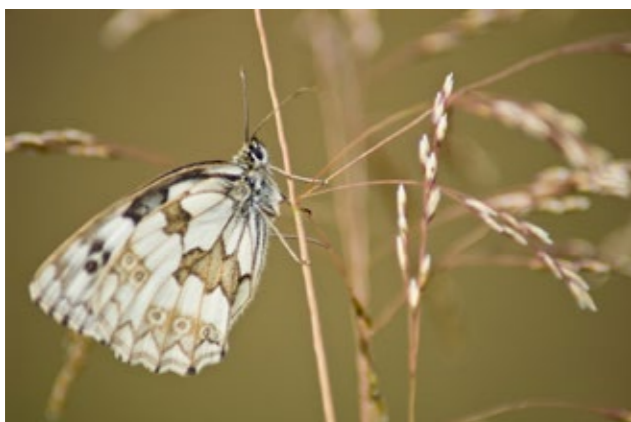
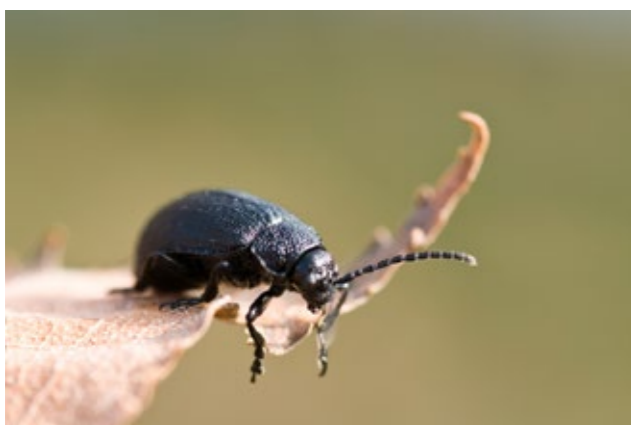
produs în.ro

Construim lista produselor românești de calitate

Este greu să îți imaginezi o lume constituită numai din culori și detalii fine care să îți capteze atenția din prima clipă, însă după ce ai pus pentru prima dată la ochi un aparat echipat cu un obiectiv macro, te vei trezi într-o lume diferită în care regulile pe care le știai se schimbă. Lumea minunată a florilor, micile insecte, detaliile interesante ale frunzelor sau cristalele de gheață sunt doar câteva subiecte ce vă vor atrage atenția spre universul miniatural al naturii.

text și foto: Dan Dinu

Ca de fiecare dată, așa cum v-am obișnuit până acum, nu ne vom cantona în aspecte tehnice, ci vom merge dincolo de acestea să analizăm mai mult partea practică a fotografiei de la mică distanță. Termenul de macrofotografie se referă, din punct de vedere al definiției, în special la fotografia în care subiectul fotografiat are aceeași mărime cu imaginea lui de pe captorul digital, rezultând un raport 1:1. Printre fotografi orice fotografie realizată de la mică distanță a căpătat numele de macrofotografie, deși nu este corect conform definiției. Cum nu are rost să ne cramponăm în acest segment o să discutăm în continuare despre macrofotografie ca fiind orice fotografie realizată foarte aproape de subiect, indiferent de echipamentul folosit. O să ne apropiem astfel mai mult de termenul englez "Closeup Photography".

ECHIPAMENT

Din punct de vedere al echipamentului avem de ales dintre trei opțiuni: obiectiv macro, lentile sau inele de extensie. Cel mai profesionist mod de abordare este obiectivul dedicat. În general acestea au distanța focală fixă, sunt foarte luminoase și oferă un raport de fotografiere 1:1. Există și varianta obiectiv normal sau teleobiectiv cu funcție macro, care poate fi interesant din punct de vedere al perspectivei obținute, de multe ori diferită de cea a unui obiectiv macro. Lentilele se atașează în fața obiectivului și măresc subiectul fotografiat și astfel și imaginea lui pe captor. Avantajul major al acestora este costul redus și faptul că nu reduc luminozitatea obiectivului, în schimb reduc performanțele optice și se poate pierde din claritate și contrast. Lentilele se pot înfileta pe obiectiv sau pot fi pătrate și au un suport special de prindere. Pot fi de asemenea de puteri diferite, cel mai frecvent +1, +2 și +3. Inelele de extensie se atașează între aparat și obiectiv și măresc distanța focală a obiectivului. Pot fi și ele de dimensiuni diferite și nu influențează cu nimic optica obiectivului. În schimb, în funcție de grosimea acestora, scad luminozitatea cu câteva trepte de diafragmă.

Profunzimea de câmp este elementul cheie în macrofotografie. Aceasta nu trebuie să fie prea mică și să lase în afara câmpului de focalizare anumite elemente importante, dar nici prea mare pentru a nu include în câmpul de focalizare elemente care să distragă atenția. În cele două imagini de mai sus puteți vedea diferența între o fotografie realizată cu o diafragmă deschisă $f/2.8$ (prima imagine), unde profunzimea este foarte mică, dar include planul subiectului și o diafragmă închisă $f/10$ (a doua imagine), care are o profunzime de câmp mai mare, iar subiectul nu este la fel de bine conturat față de fundal.

Cu cât ne apropiem mai mult de subiect, cu atât profunzimea de câmp scade, iar elementele pot fi mai greu de surprins clare în întregime. În imaginea de mai sus puteți vedea cât de mic poate fi câmpul de profunzime al unui obiectiv dedicat fotografiei macro.

PROFUNZIMEA DE CÂMP

În lumea miniaturală a fotografiei de la mică distanță trebuie să acordați o atenție deosebită profunzimii de câmp. Prin definiție aceasta reprezintă acea porțiune din fotografie redată clar. Fiind foarte aproape de subiect cu siguranță că și profunzimea va fi foarte mică, așa că va trebui să lucrăm cu o diafragmă mai închisă. Bineînțeles că aici trebuie să avem grijă la fundal, care, pentru a evidenția cât mai bine subiectul, este esențial să nu distragă atenția și să fie în afara zonei de focalizare. Verificați întotdeauna profunzimea de câmp închizând diafragma la valoarea cu care fotografiați pentru a vedea planul focalizat (această funcție se găsește

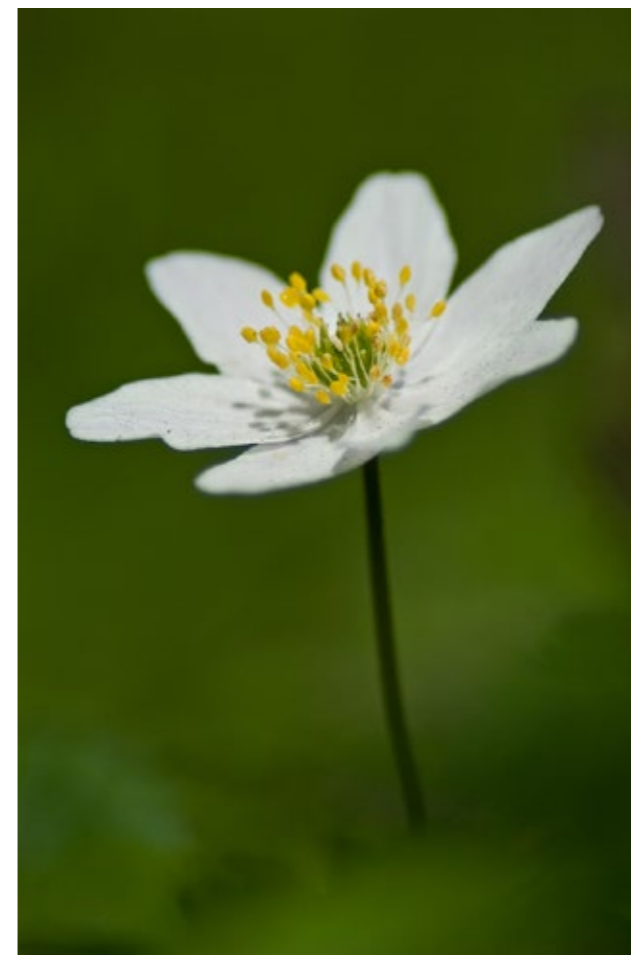
numai la aparatele SLR prin funcția Depth of Field Preview). Este normal ca atunci când alegem să fotografiem cu o diafragmă mai închisă, pentru a avea o profunzime mai mare, să fim nevoiți să lucrăm cu un timp mai lung de expunere. În acest caz trebuie să acordăm o atenție deosebită mișcării subiectului. O insectă care se mișcă poate ieși foarte ușor mișcată în fotografie dacă nu acordăm o atenție deosebită acestui aspect. Tot din cauza mișcării și datorită unei profunzimi de câmp prea mici, subiectul poate ieși din câmpul de claritate. Probabil aceste aspecte sunt cele care vor necesita cea mai mare atenție.

Fundalul în macrofotografie trebuie să completeze armonios subiectul, fie că este alb din cauza zăpezii (prima imagine), sau negru din cauza umbrelor (imaginea a doua), fie colorat sau cu elemente care să se distingă vag și să completeze cu informație (pagina alăturată).

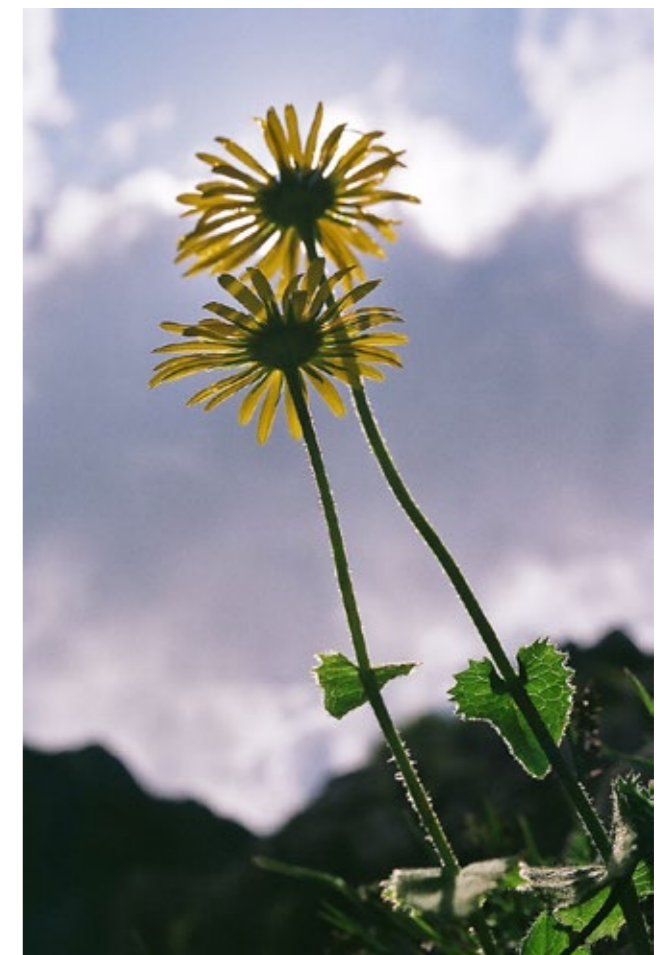
LUMINA

Ca și în fotografia de peisaj, și aici putem căuta lumina laterală sau difuză pentru a nu avea contraste puternice. Atunci când acestea există și avem zone arse sau prea întunecate, putem folosi o blendă pentru redirectionarea luminii sau chiar o foaie albă pentru a difuza lumina puternică. Unele flori stau în zone mai întunecate și beneficiază de puțină lumină. În acest caz putem utiliza cu succes și un bliț, care nu trebuie să fie foarte puternic pentru a nu denatura culorile. Uneori lumina poate fi foarte selectivă și poate scoate subiectul în evidență față de fundal, obținându-se efecte spectaculoase. La unele subiecte poate fi folosită cu succes și contralumina, mai ales atunci când există petale sau frunze translucide. Culorile vor fi intensificate, iar perișorii de pe tulpina plantelor vor ieși mult mai bine în evidență.

FUNDALUL

Dacă de multe ori fundalul era un element nu foarte important și nu căpăta foarte multă atenție, în macrofotografie este bine să ținem cont de el. Dacă nu este suficient de neclar, sau are elemente care atrag atenția mai mult decât subiectul, atunci putem strica imaginea finală. Cu cât fundalul este mai depărtat de subiect cu atât el va ieși din zona de focus și va fi doar o pată de culoare care să completeze armonios imaginea. Fotografați întotdeauna de la nivelul florii, pentru a avea rezultate mai bune, atât din punct de vedere al perspectivei, dar și pentru a putea distanța pe cât posibil fundalul. Dacă fotografiați o floare mică de deasupra, cu siguranță nu veți putea să o evidențiați prea bine de fundal. O atenție deosebită trebuie să o acordați și detaliilor, Unele elemente, precum firele de iarbă sau frunzele

trebuie înlăturate din cadru pentru a nu distrage atenția, mai ales atunci când sunt în zona de focus. Uneori culoarea fundalului este și ea importantă. Dacă fotografiați o floare proiectată pe zăpadă, atunci fundalul alb poate fi bun pentru a evidenția detaliile subiectului. Dacă fotografiați cu un fundal întunecat, efectul poate fi foarte bun pentru a

evidenția zonele luminate și culorile. Uneori fundalul poate fi interesant și din punct de vedere al semnificației și poate oferi informații despre zona în care ați fotografiat, atunci când acesta prezintă anumite elemente care ar putea fi identificate, cum ar fi niște creste de munte.

Înainte de toate fotografia macro este o fotografie a detaliilor, așa că trebuie să acordați o atenție deosebită acestui aspect. O simplă frunză de ferigă în contralumină, cu sporii foarte bine conturați, și un fundal albastru, al cerului întunecat, poate constitui o imagine simplă cu texturi puternice și armonioase.

SFATURI

Datorită adierilor de vânt, uneori florile pot ieși foarte ușor din planul de focalizare, așa că este bine uneori să folosiți un paravan împotriva vântului. De asemenea este foarte util un trepied și un declanșator de la distanță. Dacă vreți să fotografiați insecte puteți plasa aparatul orientat către o floare și cu ajutorul telecomenzii să fotografiați de la distanță pentru a nu deranja. Insectele pot fi momite cu stropi de apă îndulciți pe anumite flori. Stropii de apă pot imita roua dimineții și pot fi inediți atunci când fotografiați flori. Nu uitați să abordați florile de la nivelul ierbii, pentru o mai bună perspectivă. Uneori va trebui să vă tolăniți prin iarbă pentru cele mai bune rezultate. Dacă vă pasionează acest gen de fotografie, atunci alegeți un trepied care vă permite fotografierea foarte aproape de sol.

Indiferent cum o privești, lumea de la firul ierbii este fascinantă, așa că fotografiile realizate aici vor fi și ele spectaculoase și inedite.

next

În numărul următor la rubrica **Practic** vom discuta despre fotografia wildlife.

Pe plaiurile BÂRGĂULUI

text și foto: Dan Radulescu

“Pe timpurile acelea era o țară aspră și neprimitoare... Păduri uriașe o acopereau de la un capăt la altul. Soarele nu le pătrundea pentru a seca solul... Numai munții străjuiau, aceiași ca și azi, și buruienile creșteau și apele curgeau aceleași. În acele vremuri patria noastră era o pădure sălbatică”, așa consemna Oscar Kisch în lucrarea “Evenimente mai importante din istoria

Bistriței și ținutul Nose din vremea emigrării coloniștilor și până în prezent” referitor la ținutul Bârgăului. Cu o origine neclară din punct de vedere etimologic - Berg (lb. germ.) - deal, munte sau bregovo - sat marginal, colină, Munții Bârgău deși au o suprafață mai redusă comparativ cu vecinii săi de la nord - Munții Rodnei - Suhard și de la sud - Munții Călimani,

ascund încă numeroase frumuseți ce așteaptă să fie descoperite de drumețul ocazional și, de ce nu, și de ochiul fotografului.

Numai după ce vom părăsi lumea plină de farmec a acestor ținuturi ne va încerca regretul că nu am petrecut mai multe clipe în mijlocul unei atmosfere de basm cum este cea a Bârgăului la început de toamnă când natura este înveșmântată într-o mantie multicoloră punctată din loc în loc de căpițe de fân proaspăt, arșițe (ridicături de stânci golașe) în părțile mai înalte sau poderee (terenuri formate de aluviunile depuse de râuri la viituri) din luncile râurilor. Deși oarecum eclipsați de masivitatea Munților Rodnei, Munții Bârgău și teritoriul comunei Lunca Ilvei se disting de aceștia printr-un relief deosebit de variat ce cuprinde: muncei, măguri, ciceri, terase, lunci, forme aproape

plane, defileuri, pasuri și un grad de umanizare foarte accentuat.

În cele două săptămâni petrecute în zona Bârgăului am ales ca punct de plecare al incursiunilor mele zilnice localitatea Lunca Ilvei situată pe valea râului Ilva, afluent al Someșului Mare, cam la jumătatea distanței dintre Sângeorz-Băi și Vatra Dornei.

Odată ajunși pe platoul Bârgăului de jur împrejurul comunei Lunca Ilvei ni se deschid o sumedenie de posibilități și tot atâtea subiecte în fața aparatului foto: casele sau stânele izolate, utilizate numai temporar pentru cositul fânului și întreținerea turmelor de oi; cătunele risipite printre păduri și poieni din care uneori nu au mai rămas decât 3-4 gospodării, precum cele din Ciosa - un sat de platou aproape inaccesibil în iernile mai grele. Intrând în casele acestor oameni și stând de vorba cu ei

ai același sentiment de părăsire pe care îl încerci după vizionarea cunoscutului film al regizorului Laurențiu Damian - "Rămânerea" - satul sortit dispariției și părăsit de aproape toți locuitorii.

Cei ce ajung pe aceste meleaguri trebuie să știe că toate frumusețile acestor locuri au și un "preț": zona este accesibilă pentru autoturisme numai dinspre Sângeorz-Băi sau Năsăud de-a lungul a patru localități: Ilva Mică, Poiana Ilvei, Măgura Ilvei, Ilva Mare și în sfârșit Lunca Ilvei, pe un drum de 30 km în parte degradat până la dispariție în dreptul carierei de la Măgura Ilvei și care se termină la Lunca Ilvei, de aici până la Vatra Dornei continuând un drum forestier accesibil numai pentru mașini de teren. Pentru cei ce au mai mult timp la dispoziție există și o cale ferată ce se pierde prin tuneluri, serpentine, viaducte suspendate,

printre culmi domoale și peisaje de vis până la Vatra Dornei.

Pe Valea Ilvei, calea ferată se strecoară cu greu printre defileuri înguste de parcă ar încerca să intre tot mai mult în adâncul munților pentru ca deodată să scape din strânsoarea acestora și să șerpuiască printre fânețe, livezi sau așezări construite numai din lemn, cuibărite la poalele culmilor mai înalte. Alternanța de lumini și umbre reflectate de nuanțele ruginii ale toamnei, de pășuni și brădet când verzi, când întunecate ni se înfățișează ca pentru o adevărată desfătare a simțurilor.

Între bogățiile de preț ale ilvenilor, în afara peisajului și a microclimatului specific montan, localitatea Lunca Ilvei apărând ca o arie depresionară alungită, înconjurată de masive montane cu versanți domoli - trebuie să menționăm izvoarele minerale

sau borcuturile (cele de la Bolovanu sau Someșeni sunt și mineralizate) ce recomandă localitatea ca viitoare stațiune balneară precum și întinsele (încă) suprafețe forestiere.

Vegetația foarte variată - frasini, mesteceni, carpeni, aluni sau conifere - molizi, brazi, ascund o faună pe măsură dar mult diminuată în ultima vreme din cauza vânatului excesiv. Doar lupii mai produc uneori pagube atacând turmele de oi aflate la munte pentru vărat.

În zilele cu vizibilitate bună plimbându-ne pe platoul Bârgăului vom vedea tot timpul în depărtare hotelul "Castel Dracula" din pasul Tihuța - Piatra Fântânele ce constituie chiar un reper în cazul în care ne rătăcim printre păduri sau așezările sezoniere întâlnite la tot pasul.

Părăsind aceste ținuturi vom rămâne

multă vreme cu imaginea unor plaiuri de o liniște a zilelor de toamnă ce nu e deranjată decât de lătratul vreunui câine ce păzește oile unui sălaș pe pășunile mai înalte sau zgomotul ștraifului tras de cai ce coboară cu bușteni prin pădurile mai joase.

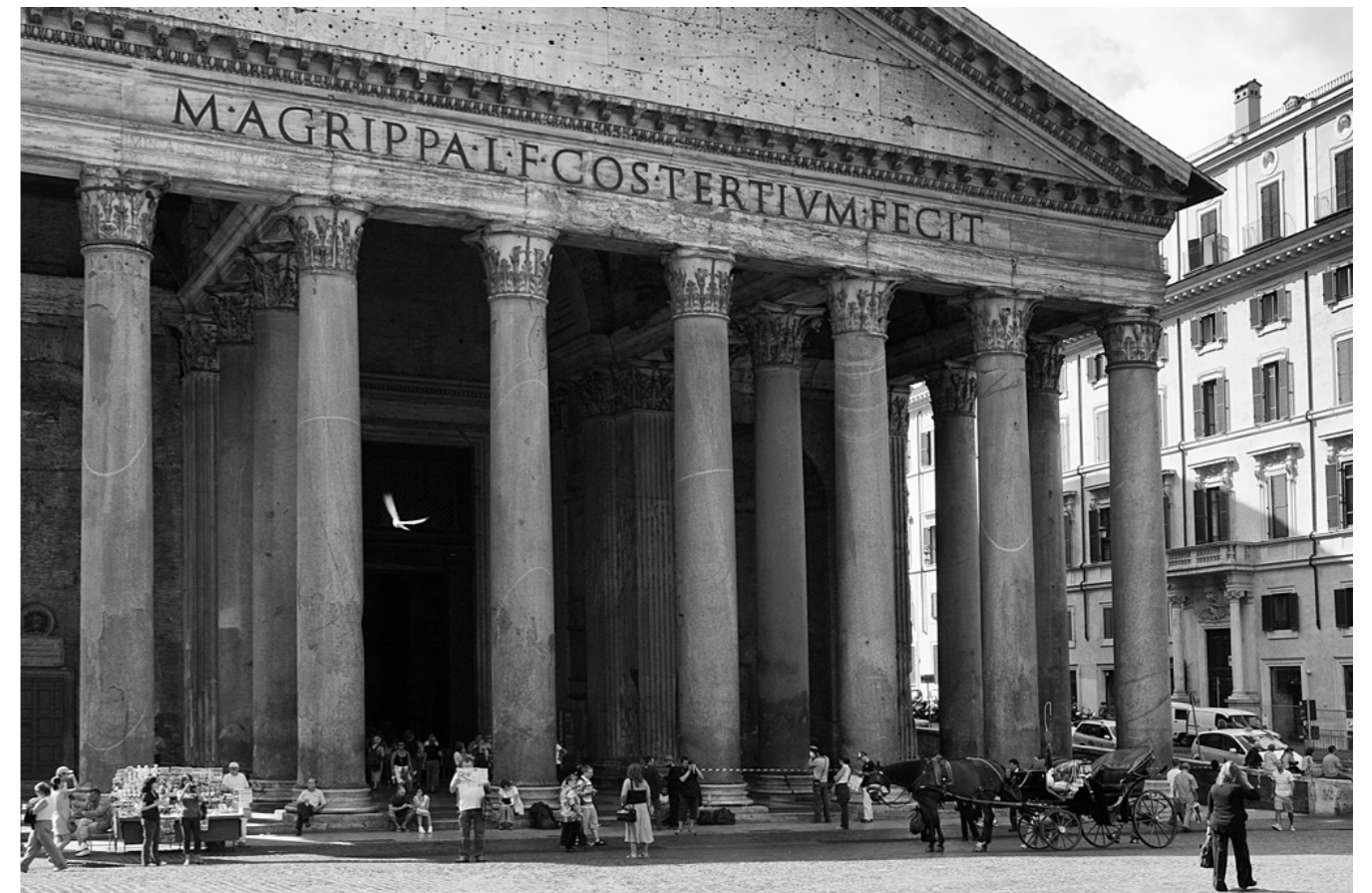
În final le urez celor ce vor străbate aceste locuri în care natura nu s-a zgârcit deloc cu locuitorii lor, vreme cât mai bună și fotografii cât mai reușite!

Dan Rădulescu | Craiova

R O M A

text și foto: Eugen Andronic

Dacă veșnicia s-a născut la sat, atunci măreția s-a născut la Roma... s-a născut acolo și în lipsa condiționalului... s-a născut acolo și asta o resimți și azi, în oricare din zilele noastre, ca turist în Roma. Sentimentul că ești strivit de istorie e ubicuu și e minunat, fiind diminuat puțin doar de vocile grupurilor de turiști care se strigă de la 50 de metri unul pe altul în Forumul Roman, de falșii gladiatori făcând poze cu o punk-istă și bătându-se cu săbii de recuzită, de afro-emigranții băgându-ți diverse mărfuri sub nas cu doar 5 euro, dar mai ales de tălpile umflate seara de atâta umblat în căutare de diverse

puncte de atracție conform ghidurilor turistice editate în multe, multe limbi. Poți vedea Roma antică sau poți vedea Roma modernă, ori pe-amândouă la pachet, e cam ce primești în general dacă ești pe cont propriu acolo și pentru mai mult de 5 zile. Puntea de legătură dintre ele e ceea ce dă Romei un farmec aparte. Aici poți studia istoria umanității de la romanii ce au devastat și cucerit totul în jur - este Roma cu o istorie a ei așa cum e dăltuită pe Columna lui Traian (și dacă ne încălzește cu ceva, Dacia le-a luat ceva mai mult decât preconizau ca s-o supună); prin superbe mozaicuri și

Colecția de hărți turistice

Descoperă ECO ROMANIA

www.eco-romania.ro

fresce medievale (cum sunt cele de la San Paolo Fuori le Mura - un musai de văzut când treceți prin Roma); la minunate biserici renaștentiste (o desăvârșită Capela Sixtină pentru care merită să te așezi la coada kilometrică - ajungi repede înăuntru, nimeni nu mi-a spus și era să o ratez) și piețe cu adevărat superbe, nu pentru că se află în ghid, ci pentru că-ți taie răsuflarea și la prima vizită și la a doua și încă la următoarele: Piazza di Spania sau Piazza Navona, trecând prin barocul tulburător al Fontana di Trevi, la secolele 17-19 dominate de o Romă - vârf de lance în obținerea unificării Italiei, grandiosul Monument al lui Victor Emanuel al II-lea e acolo să ne amintească de această perioadă; până la, în cele din urmă, o capitală pe drum de modernizare, care, deși tulburată de 2 războaie mondiale,

mai ales de-al doilea, reușește să renască mai frumoasă, mai măreață. Modernizată în final, ea te atrage cu spiritul ei ce te îmbie spre un "la dolce far niente" și "la dolce vita"... acesta ar fi sentimentul care te-ar putea copleși la Roma dacă n-ai fi atât de îndârjit să vezi cât mai multe, dacă n-ai vizita într-o singură zi 5 piețe și 3 biserici pentru că sentimentul de a fi peste tot e atât de puternic...

După ce ai vizitat Roma poți s-o redai celor care sunt curioși în cel puțin 3 ipostaze: ...una vizuală - Roma plină de culoare în funcție de momentele zilei, dimineața o capitală proaspătă, răcoroasă - definită de o culoare moale, caldă, aceea a soarelui răsărit de ceva vreme, dar "nefuncționând" nici la jumătate de "capacitate", cu străzi pline de măturători, dar și cu bistrouri pline de italieni ce-și beau în picioare

espresso-ul. Apoi alta la amiază – plină de turiști, gălăgioasă și aglomerată, dar și cu străduțe lăturalnice umbroase și pline de farmec specific numai Romei – specific dat de arhitectura unică a caselor îngrămădite una într-alta cu un iz de mijloc de secol – scăpate de bombardamentele din al doilea război mondial, o Romă cu un soare puternic, cer albastru senin, mult crem-gri deschis de la marmura atotprezentă sau cărămiziul îmbătrânit al vechilor fațade și multă culoare în piețele cu tablouri și, încă o Roma seara, cu jocul de lumini și umbre la Colosseum, dându-ți fiori, cu lumini discrete pe străduțe înguste, exuberantă totuși prin marea de oameni ieșiți la terase, culoarea definitorie de această dată fiind roșul-bordeaux al vinului servit într-un cofer micuț.

...urmează o Romă auditivă – un

freamăt fonic perpetuu caracterizează această metropolă plină de mașini, motoscutere, autobuze, metrou pe dedesubt, apoi un freamăt lingvistic: Roma e vizitată anual de milioane de turiști din toate colțurile lumii – vorbind toate limbile posibile; grozava Piazza di Spania e un loc unde cred că găsești cele mai multe naționalități adunate laolaltă în Roma, și în general în lume, dar și restaurante –cafenele stradale unde se adună italienii din nou la un espresso la miezul zilei vorbind tare și gesticulând dezinvolt spre a da mai multă forță cuvintelor; existând totodată și o Romă discretă din acest punct de vedere – Roma catedralelor și a bisericilor unde se aud doar sutanele preoților atingând discret pământul și oameni șoptind, un freamăt cu sonorul redus la minimum – și totuși un freamăt – ca al frunzelor de toamnă pe un vânt

slab; dar și o Romă complet silențioasă în locurile vaste unde vizitatorii sunt atât de dispersați, că nu se aude nimic, doar vreun avion străbătând cerul (de pildă, la Băile Romane).

...și ar mai fi o Romă divizată între locuitorii ei, emigranți și turiști; unde cei dintâi își doresc să nu mai suporte un proces imoral de colonizare – venirea emigranților nu i-a prea bucurat, deși, în mod ironic, așa le-a început lor istoria care i-a făcut cunoscuți în toată lumea; emigranți pe care nu-i prea suferă, dar nu se știe nici cum s-ar descurca fără serviciile lor (aprope de asta, cam pe unde am mers am dat de români muncind în servicii: în hotel, în restaurante, foarte puțini în schimb printre turiști); emigranți care altfel încearcă să se adapteze locului și specificului, dar umblă de cele mai multe ori în grupuri, trăind la periferie, cu șanse mai mici să se integreze

cu adevărat. Iar turiștii – vor doar să trăiască cele câteva zile la Roma după zicala “când ești la Roma, poartă-te ca romanii” (fără â din a)...

Eugen Andronic | Săcele
www.eugenandronic.ro

info

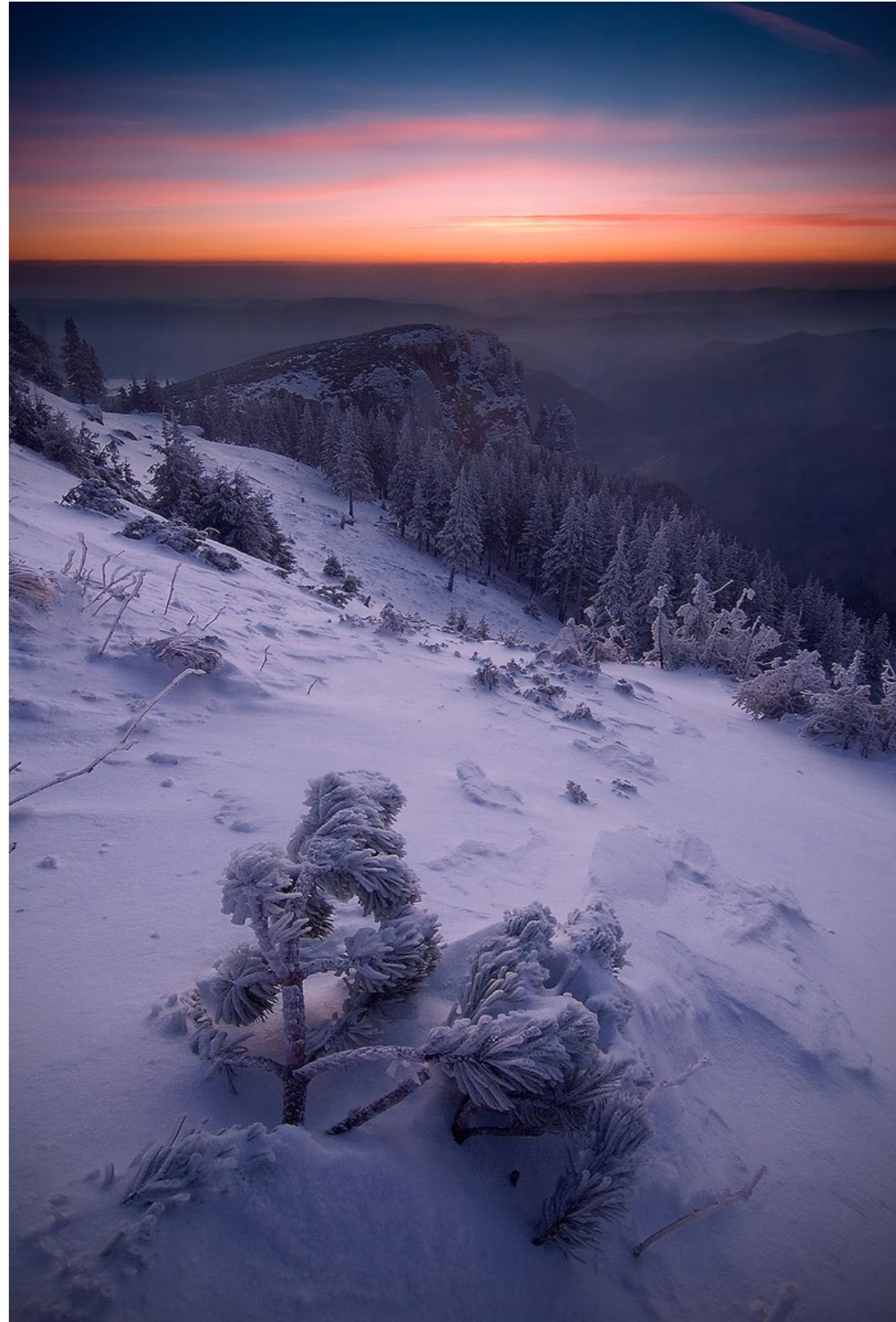
Trimite-ne un articol care să abordeze orice subiect de interes pentru PHOTO Travel și vei avea șansa ca articolul tău să apară în ediția următoare a revistei.

Cerințe: max. 1000 cuvinte | redactare cu diacritice max. 10 fotografii | jpg | 1024 px latura mare | 72 dpi

Așteptăm propunerea ta pe adresa de e-mail articolultau@phototravel.ro

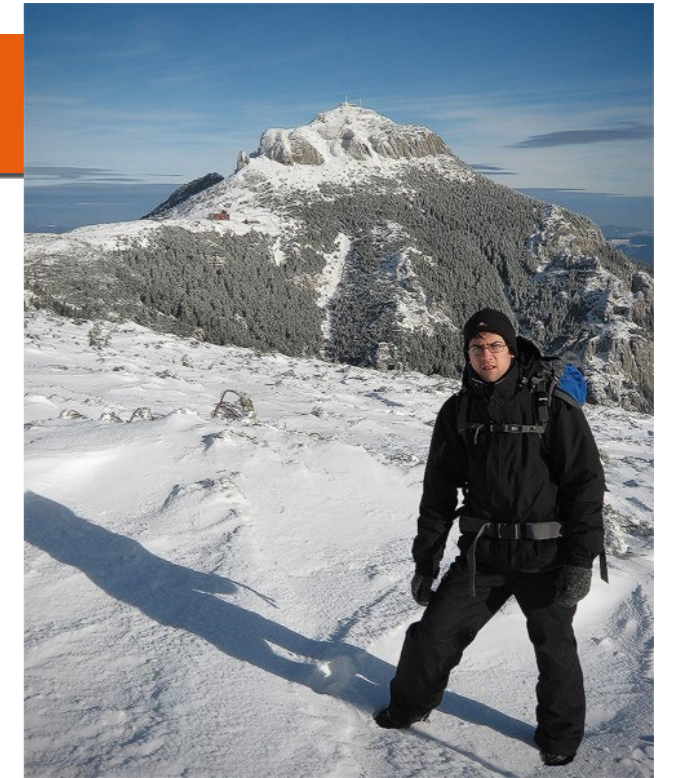
Mai multe detalii pe www.phototravel.ro

Dorin are 24 de ani și s-a născut în Piatra Neamț. Echipamentul lui fotografic constă într-un Canon 350D cu un obiectiv Tokina 12-24 mm, un filtru de polarizare Hoya și un trepied "ieftin".

Nu sunt prea bun când vine vorba de povestit ceva. Poate tocmai de aceea m-am apucat de fotografie. O să-mi încerc totuși norocul. Mi-am dorit de mult timp să surprind esența acestui munte minunat și plin de legende, Ceahlăul. Nu știu sigur dacă am reușit sau nu, dar cu siguranță oricine merge iarna pe munte știe că atunci poți să simți și să admiri una din ipostazele minunate ale adevăratului spectacol al naturii la noi, în România, și nu numai. M-am trezit cu noaptea în cap și cu speranța că ceața din ziua anterioară va fi ridicată. Așa a și fost, doar că dimineața a adus cu ea și un vânt puternic. Din când în când rafalele tăioase care făceau ca temperatura resimțită să coboare cu cel puțin 5 grade, se domoleau. Într-un moment de aparentă liniște, cu doar câteva minute înainte ca soarele să

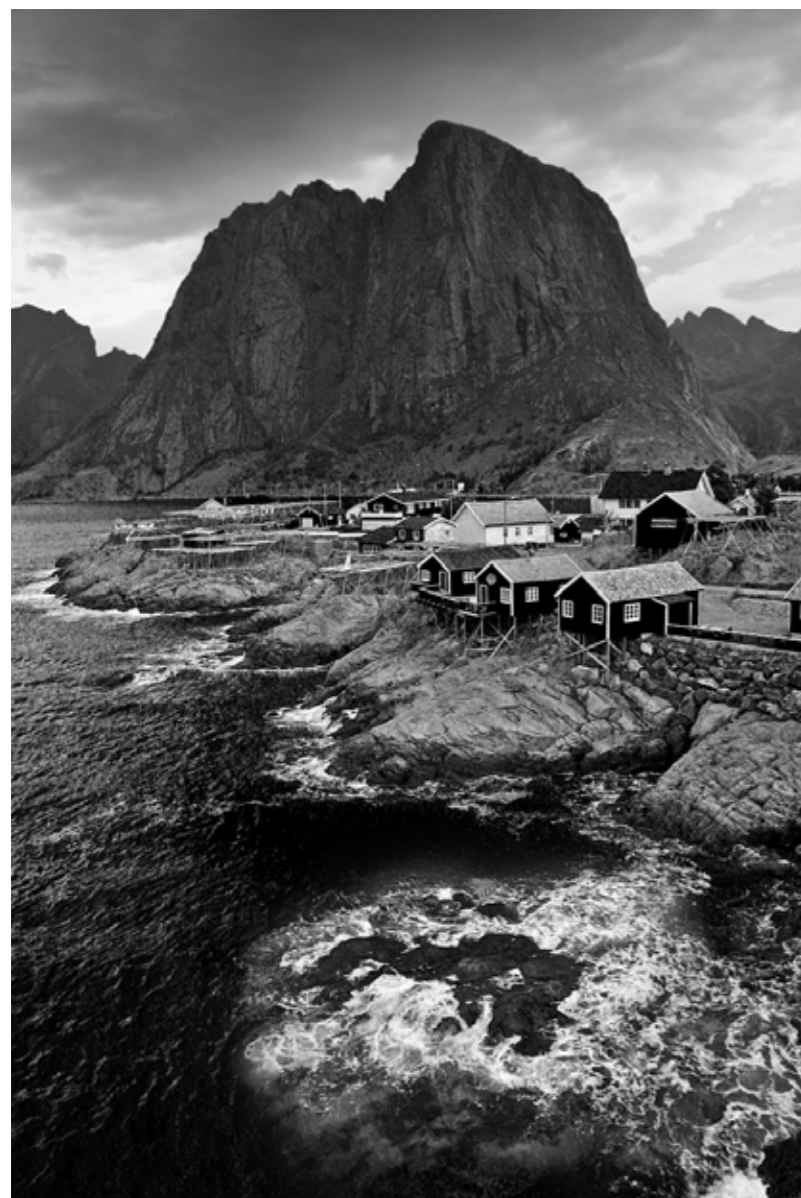

răsări și o nouă zi să înceapă, un aiurit stătea pe o pantă înghețată încercând să își potrivească trepiedul, privind în același timp prin vizorul aparatului. Cadrele s-au succedat rapid, iar mâna, cu tot cu mânășă, a refuzat la un moment dat să mai răspundă la comenzi. Dar ce mai conta? Nici măcar ce era scris pe card nu mai conta (glumesc, desigur). Momentul magic al răsăritului a sosit și trebuie primit cum se cuvine, adică cu o oarecare prostescă uimire și, în același timp, cu multă recunoștință față de faptul că te poți afla acolo sus, că ești sănătos, că poți fi fericit și că vrei să cunoști cât mai multe. Au urmat obișnuitele poze cu grupul adormit și Saint Bernard-ul plângăreț.

Dorin Bofan | Piatra Neamț
www.dorinbofan.smugmug.com

Am admirat locuri minunate zugrăvite în nuanțe pastelate, am descoperit sufletul unor civilizații dintr-o nouă perspectivă, ne-am bucurat alături de exploratori înverșunați și entuziaști, am cunoscut teritorii aspre cu oameni primitivi și pentru toate acestea le mulțumim celor care ne-au trimis fotografiile pentru tema "**CĂLĂTORIE**".

Vă prezentăm imaginile câștigătoare:

Locul I - O geantă foto
Walkabout N.G.

Cosmin Dănilă - Brașov

Locul II

Claudiu Păduroiu - Brașov

Locul III

Vasile Vaida - Sibiu

Diana Diaconu - Braşov

Cristina Fiofil - Braşov

Cosmin Dănilă - Braşov

Florin Popa - Braşov

*Mai multe
fotografii din
selecția finală
puteți găsi pe
www.phototravel.ro*

Eduard Ersek - Braşov

PHOTO Travel lansează pentru luna mai concursul cu tema "**FLORAL**".

Îl adresăm celor ce caută delicatețea microuniversului, cromatică desăvârșită atribuită de natură structurilor ei miniaturale, prospețimea și frumusețea florilor, originalitatea formelor lor, sau sunt doar fascinați de evoluția regnului vegetal.

Pentru înscriere la concurs așteptăm maxim două fotografii în format digital, respectând tematica propusă. Acestea pot fi trimise de pe site-ul nostru: www.phototravel.ro, accesând secțiunea CONCURS sau prin e-mail la adresa concurs@phototravel.ro.

Un juriu va selecta imaginile primite, iar fotografiile cu cel mai bun punctaj vor fi publicate în numărul viitor al revistei.

Câștigătorul concursului va fi premiat cu un curs de fotografie susținut de Dan Dinu în cadrul proiectului PHOTOLIFE.

Termenul limită de înscriere: 25 mai 2009.

CERINȚE: jpg | 1200 pixeli latura mare | 72 dpi (se acceptă resize la imagini)

Nume fișier: Prenume_Nume-Titlul_fotografiei.

Este permisă numai o editare de bază a fotografiilor înscrise în concurs.

Nu se acceptă imagini manipulate digital.

Pentru numărul următor tema concursului este "PĂDUREA".

**CURS DE FOTOGRAFIE
ONLINE**

next

iunie 2009

PROFIL:

Jon Gibbs

FOCUS:

Dragoș Nedelcu

SPECIAL:

Țarcu - Muntele Mic

FOTOLOCAȚIE:

Bucșa - Strunga

ECHIPAMENT:

Despre ascunzători

PRACTIC:

Fotografia wildlife

Galeria online

PHOTO TRAVEL

Fotografi hoinari prin natură,
călători incurabili, descoperitori de civilizații
și observatori ai faunei

UNIȚI-VĂ

Te așteptăm să înscrii cele mai bune fotografii
pe www.phototravel.ro

iLogicDesign

advertising | design | create

ilogicdesign.ro